

Current Affairs Reverse Engineering (CARE)

SEPTEMBER - 2026

UPSC & APPSC PRELIMS (TM)

MCQs with Explanations

CARE MCQs

Q.1) ఎన్ఎమ్-ఐసీపీఎస్ (NM-ICPS) కు సంబంధించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. దీనిని భారత శాస్త్ర, సాంకేతిక విభాగం (DST) అమలు చేస్తుంది.
 2. ఈ మిషన్ కింద ఉన్న టెక్నాలజీ ఇన్నోవేషన్ హబ్లు (TIHs) సెక్షన్ 8 కంపెనీలుగా పనిచేస్తాయి.
 3. ఈ మిషన్ ప్రత్యేకంగా సైబర్సెక్యూరిటీతో మాత్రమే వ్యవహరిస్తుంది.
- పైన ఇచ్చిన వాక్యాలలో ఏవి సరైనవి?
- A. 1 మాత్రమే
 - B. 1, 2 మాత్రమే
 - C. 2, 3 మాత్రమే
 - D. 1, 2, 3

సమాధానం: (b) 1, 2 మాత్రమే

వివరణ:

- వాక్యం 1, 2 సరైనవి. వాక్యం 3 తప్పు, ఎందుకంటే ఈ మిషన్ హెల్త్కేర్, వ్యవసాయం, మైనింగ్, కమ్యూనికేషన్, రోబోటిక్స్, మొబిలిటీ, సైబర్సెక్యూరిటీ వంటి అనేక రంగాలను కవర్ చేస్తుంది.

Q.2) కింది విద్యా సంస్థలను వాటి టెక్నాలజీ ట్రాన్స్లేషన్ రీసెర్చ్ పార్క్ (TTRP) విభాగాలతో జత చేయండి:

1. ఐఐటీ కాన్పూర్ — సైబర్సెక్యూరిటీ
 2. ఐఐఎస్ఐ బెంగళూరు — రోబోటిక్స్ మరియు ఏఐ (AI)
 3. ఐఐటీ ఇండోర్ — డిజిటల్ హెల్త్కేర్
 4. ఐఐటీ (ISM) ధన్బాద్ — మైనింగ్ టెక్నాలజీస్
- పైన ఇచ్చిన వాటిలో ఎన్ని జతలు సరిగ్గా జత చేశారు?
- A. ఒకటి మాత్రమే
 - B. రెండు మాత్రమే
 - C. మూడు మాత్రమే
 - D. నాలుగు

సమాధానం: (d) నాలుగు

వివరణ:

- పైన పేర్కొన్న నాలుగు సంస్థలు వాటికి ఎదురుగా ఉన్న సీపీఎస్ (CPS) విభాగంలోనే ప్రత్యేకతను కలిగి ఉన్నాయి

(కాబట్టి అన్నీ సరిగ్గా జత చేశారు).

Q.3) కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. హిమాలీయ ప్రాంతంలో (Glaciated region) పుట్టి ప్రతి శిథిలాల వరద (Debris flood) కచ్చితంగా జీఎల్ఓఎఫ్ (GLOF) మాత్రమే అవుతుంది.
2. టెక్టోనిక్ భూకంపం (Tectonic earthquake) లేకుండానే, రాతి-మంచు పతనం కూడా భూకంప సంకేతాలను (Seismic signals) సృష్టించగలదు.
3. హిమాలయ విపత్తులు కొండచరియలు విరిగిపడటం, నదులకు అడ్డంకులు ఏర్పడటం, ఆకస్మిక వరదలు వంటి గొలుసుకట్టు ప్రమాదాలను (Cascading interactions) కలిగి ఉండవచ్చు.

పైన ఇచ్చిన వాక్యాలలో ఏవి సరైనవి?

- A. 1, 2 మాత్రమే
- B. 2, 3 మాత్రమే
- C. 1, 3 మాత్రమే
- D. 1, 2, 3

సమాధానం: (b) 2, 3 మాత్రమే

వివరణ:

- హిమాలీయ సరస్సు తెగిపోకుండానే కేవలం రాతి-మంచు పతనం ద్వారా కూడా శిథిలాల వరద రావచ్చు. కాబట్టి వాక్యం 1 తప్పు. వాక్యాలు 2, 3 సరైనవి.

Q.4) లీగల్ మెట్రాలజీ (ఇండియన్ స్టాండర్డ్ టైమ్) రూల్స్, 2026 కు సంబంధించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. ఇవి అధికారిక, వాణిజ్య ప్రయోజనాల కోసం ISTని చట్టపరమైన ప్రమాణంగా మారుస్తాయి.
2. ప్రతి సంస్థ తన స్వంత అటామిక్ గడియారాన్ని నిర్వహించాలని ఇవి తప్పనిసరి చేస్తాయి.
3. ఇవి (సిస్టమ్స్లో మార్పులు చేసుకోవడానికి) 180 రోజుల పరివర్తన వ్యవధిని ఇస్తాయి.

పైన ఇచ్చిన వాక్యాలలో ఏవి సరైనవి?

- A. 1 మాత్రమే
- B. 1, 3 మాత్రమే
- C. 2, 3 మాత్రమే

D. 1, 2, 3

సమాధానం: (b) 1, 3 మాత్రమే

వివరణ:

- **వాక్యం 1 సరైనది:** చట్టపరమైన, పరిపాలనా, వాణిజ్య, ఇతర అధికారిక ప్రయోజనాల కోసం ఈ నిబంధనలు ISTని తప్పనిసరి చేస్తాయి.
- **వాక్యం 2 తప్పు:** సంస్థలు ఆమోదించబడిన NTP, PTP, ఉపగ్రహ లేదా ఇతర టైమింగ్ సేవల ద్వారా సింక్రొనైజ్ చేసుకోవచ్చు. వారు స్వంత అటామిక్ గడియారాలను నిర్వహించాల్సిన అవసరం లేదు.
- **వాక్యం 3 సరైనది:** అవసరమైన సిస్టమ్ మార్పుల కోసం 180 రోజుల పరివర్తన వ్యవధిని (Transition period) ఇచ్చారు.

Q.5) సమయ-అనుసంధాన సాంకేతికతలకు (Time-synchronisation technologies) సంబంధించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. NTP సాధారణంగా మిల్లీసెకండ్ స్థాయి కచ్చితత్వాన్ని అందిస్తుంది.
2. PTP లోకల్ నెట్వర్క్లలో మైక్రోసెకండ్ స్థాయి కచ్చితత్వాన్ని అందించగలదు.
3. నావిక్ (NavIC) టైమింగ్ రిఫరెన్స్ కోసం పూర్తిగా జీపీఎస్ (GPS) పై ఆధారపడుతుంది.

పైన ఇచ్చిన వాక్యాలలో ఏవి సరైనవి?

- A. 1 మాత్రమే
- B. 1, 2 మాత్రమే
- C. 2, 3 మాత్రమే
- D. 1, 2, 3

సమాధానం: (b) 1, 2 మాత్రమే

వివరణ:

- **వాక్యం 1 సరైనది:** NTP నెట్వర్క్ సర్వర్ల ద్వారా మిల్లీసెకండ్ స్థాయి సింక్రొనైజేషన్ను అందిస్తుంది.
- **వాక్యం 2 సరైనది:** PTP మైక్రోసెకండ్ స్థాయి కచ్చితత్వాన్ని ఇస్తుంది. ఇది లోకల్ ఏరియా నెట్వర్క్లలో సమర్థవంతంగా పనిచేస్తుంది.
- **వాక్యం 3 తప్పు:** నావిక్ (NavIC) అనేది భారతదేశపు స్వతంత్ర నావిగేషన్ సిస్టమ్. దీనికి కావలసిన టైమింగ్ రిఫరెన్స్ CSIR-NPL, ఇస్రో (ISRO) కి చెందిన గ్రౌండ్

ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ నుండి అందుతుంది. ఇది GPS పై ఆధారపడదు.

Q.6) 26వ ఎస్సీఓ శిఖరాగ్ర సదస్సుకు సంబంధించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. ఎస్సీఓ 25వ వార్షికోత్సవం సందర్భంగా ఇది బిష్కెక్ లో జరిగింది.
2. 2026-27 సంవత్సరానికి ఎస్సీఓ అధ్యక్ష బాధ్యతలను పాకిస్తాన్ చేపట్టింది.
3. 2026-27 కు ఎస్సీఓ పర్యాటక, సాంస్కృతిక రాజధానిగా లాహోర్ ఎంపికైంది.

పైన ఇచ్చిన వాక్యాలలో ఏవి సరైనవి?

- A. 1, 2 మాత్రమే
- B. 2, 3 మాత్రమే
- C. 1, 3 మాత్రమే
- D. 1, 2, 3

సమాధానం: (d) 1, 2, 3

వివరణ:

- **వాక్యం 1 సరైనది:** ఈ సదస్సు బిష్కెక్ లో జరిగింది. 2001లో ఎస్సీఓ స్థాపించిన నాటి నుండి చూస్తే ఇది 25వ వార్షికోత్సవం.
- **వాక్యం 2 సరైనది:** 2026-27 కు రొటేటింగ్ అధ్యక్ష పదవిని పాకిస్తాన్ తీసుకుంది.
- **వాక్యం 3 సరైనది:** అదే కాలానికి లాహోర్ ఎస్సీఓ పర్యాటక, సాంస్కృతిక రాజధానిగా ఎంపికైంది.

Q.7) బిష్కెక్ డిక్లరేషన్కు సంబంధించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. రాజకీయ ప్రయోజనాల కోసం ఉగ్రవాద, వేర్పాటువాద, తీవ్రవాద గ్రూపుల వినియోగాన్ని ఇది తిరస్కరించింది.
2. ఆప్టనిస్టాన్లో సమ్మిళిత ప్రభుత్వం (Inclusive government) ఏర్పాటు చేయాలని ఇది పిలుపునిచ్చింది.
3. సభ్య దేశాలు అణుశక్తిని శాంతియుతంగా ఉపయోగించుకోవడాన్ని ఇది వ్యతిరేకించింది.

పైన ఇచ్చిన వాక్యాలలో ఏవి సరైనవి?

- a. 1 మాత్రమే

- b. 1, 2 మాత్రమే
- c. 2, 3 మాత్రమే
- d. 1, 2, 3

సమాధానం: (b) 1, 2 మాత్రమే

వివరణ:

- **వాక్యం 1 సరైనది:** వ్యక్తిగత లేదా రాజకీయ ప్రయోజనాల కోసం ఇలాంటి గ్రూపులను ఉపయోగించే ప్రయత్నాలు ఆమోదయోగ్యం కాదని డిక్లరేషన్ స్పష్టం చేసింది.
- **వాక్యం 2 సరైనది:** ఆప్టనిస్టాన్ ప్రభుత్వంలో అన్ని జాతి-రాజకీయ వర్గాల భాగస్వామ్యం ఉండాలని పిలుపునిచ్చింది.
- **వాక్యం 3 తప్పు:** అణుశక్తిని శాంతియుత ప్రయోజనాల కోసం అభివృద్ధి చేయడం, ఉపయోగించుకునే హక్కు సభ్య దేశాలకు ఉందని ఎస్సీఓ పునరుద్ఘాటించింది (వ్యతిరేకించలేదు).

Q.8) భారతదేశంలోని ఏ ప్రాంతంలో మడ అడవులు (Mangrove forests), సతత హరిత అడవులు (Evergreen forests), అలాగే ఆకురాల్చే అడవులు (Deciduous forests) మూడు రకాలూ కలగలిపి ఉంటాయి?

- A. ఉత్తర కోస్తా ఆంధ్రప్రదేశ్ (North Coastal Andhra Pradesh)
- B. నైరుతి బెంగాల్ (South-West Bengal)
- C. దక్షిణ సౌరాష్ట్ర (Southern Saurashtra)
- D. అండమాన్ నికోబార్ దీవులు (Andaman and Nicobar Islands)

Answer: D

Explanation:

అండమాన్ నికోబార్ దీవులలో (Andaman and Nicobar Islands) వర్షపాతం ఎక్కువగా ఉంటుంది. అలాగే అక్కడ భౌగోళిక, తీర పరిస్థితుల్లో చాలా వైవిధ్యం ఉంటుంది. అందువల్ల ఆ ప్రాంతం కింది అడవులకు అనుకూలంగా ఉంటుంది:

- అటుపోట్లకు గురయ్యే తీరాలు (Tidal coasts), క్రిక్స్ (Creeks), నదీ ముఖద్వారాల (Estuaries) వెంట మడ అడవులు పెరుగుతాయి.
- ఎక్కువ వర్షపాతం ఉన్న ప్రాంతాల్లో ఉష్ణమండల సతత

హరిత అడవులు (Tropical evergreen forests) ఉంటాయి.

- వర్షపాతం కొంచెం తక్కువగా ఉన్న ప్రాంతాల్లో, లేదా నిర్దిష్ట రుతువుల ప్రభావం ఉన్న ప్రాంతాల్లో ఉష్ణమండల ఆకురాల్చే అడవులు (Tropical deciduous forests) కనిపిస్తాయి.

Q.9) మడ అడవులకు (Mangroves) సంబంధించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. నీరు నిలిచి ఉండే నేలల్లో (Waterlogged soil) శ్వాస తీసుకోవడానికి న్యూమాటోఫోర్లు (Pneumatophores) అనే వాయుగత వేర్లు (Aerial roots) మొక్కలకు సహాయపడతాయి.
2. వివిప్యారీ (Vivipary) అంటే, విత్తనాలు తల్లి మొక్కకు (Parent plant) అతుక్కుని ఉన్నప్పుడే మొలకెత్తడం.
3. మడ అడవుల కార్బన్ (Mangrove carbon), కేవలం నేల పైన పెరిగే వృక్షసంపదలో (Above-ground vegetation) మాత్రమే నిల్వ ఉంటుంది.

పై వాక్యాలలో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- A. 1, 2 మాత్రమే
- B. 2, 3 మాత్రమే
- C. 1, 3 మాత్రమే
- D. 1, 2, 3

Answer: A

Explanation:

- **వాక్యం 1 సరైనది:** న్యూమాటోఫోర్లు (Pneumatophores) అనేవి నీరు నిలిచి ఉండే నేల పైకి ఎదుగుతాయి. ఇవి వాయువుల మార్పిడికి (Gaseous exchange), అంటే మొక్క శ్వాస తీసుకోవడానికి ఉపయోగపడతాయి.
- **వాక్యం 2 సరైనది:** వివిప్యారీ (Vivipary) ప్రక్రియలో విత్తనాలు రాలిపోకుండా, తల్లి మొక్కకు అతుక్కుని ఉన్నప్పుడే మొలకెత్తడం (Germinating) ప్రారంభిస్తాయి.
- **వాక్యం 3 సరైనది కాదు:** మడ అడవులు కార్బన్‌ను వృక్షసంపద, అలాగే నేల (Soil) రెండింటిలోనూ నిల్వ చేస్తాయి. ముఖ్యంగా కార్బన్‌లో ఎక్కువ భాగం భూమికి అడుగున ఉండే అవక్షేపాలలో (Sediments) నిల్వ

ఉంటుంది.

Q.10) నాన్సీ గ్రేస్ రోమన్ స్పేస్ టెలిస్కోప్ (Nancy Grace Roman Space Telescope) గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. ఇది ప్రధానంగా ఒక వైడ్-ఫీల్డ్ ఇన్ఫ్రారెడ్ స్పేస్ అబ్జర్వేటరీ (Wide-field infrared space observatory).
2. ఇది సూర్యుడు-భూమి లాగ్రాంజ్ పాయింట్ 2 (Sun-Earth Lagrange Point 2) దగ్గర పనిచేస్తుంది.
3. సౌర కుటుంబం (Solar System) దాటి వ్యోమగాములను (Astronauts) రవాణా చేయడం దీని ముఖ్య ఉద్దేశం.

పై వాక్యాలలో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- A. 1 మాత్రమే
- B. 1, 2 మాత్రమే
- C. 2, 3 మాత్రమే
- D. 1, 2, 3

Answer: B

Explanation:

- **వాక్యం 1 సరైనది:** రోమన్ అనేది విశ్వాన్ని విస్తృతంగా పరిశీలించడానికి (Wide-field surveys) రూపొందించిన ఒక ఇన్ఫ్రారెడ్ టెలిస్కోప్ (Infrared telescope).
- **వాక్యం 2 సరైనది:** పరిశీలనలకు అనువైన స్థిరమైన పరిస్థితులు ఉండే సూర్యుడు-భూమి L2 (Sun-Earth L2) ప్రాంతం దగ్గర ఇది పనిచేస్తుంది.
- **వాక్యం 3 సరైనది కాదు:** ఇది కేవలం విశ్వాన్ని పరిశోధించే ఖగోళ వేధశాల (Astronomical observatory). మనుషులను అంతరిక్షంలోకి తీసుకెళ్లే మిషన్ కాదు.

Q.11) వికేంద్రీకృత ధాన్యం నిల్వ ప్రణాళిక (Decentralised Grain Storage Plan) గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. దీని అమలు బాధ్యత జాతీయ సహకార అభివృద్ధి సంస్థ (National Cooperative Development Corporation - NCDC) ది.
2. ఇది ప్రాథమిక వ్యవసాయ పరపతి సంఘాల (Primary Agricultural Credit Societies -

PACS) స్థాయిలో సమగ్ర వ్యవసాయ మౌలిక సదుపాయాలను (Integrated agricultural infrastructure) సృష్టిస్తుంది.

3. ఇది కేవలం కొత్తగా ఏర్పాటు చేసిన కేంద్ర సబ్సిడీ పథకం ద్వారా మాత్రమే పనిచేస్తుంది.

పై వాక్యాలలో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- A. 1, 2 మాత్రమే
B. 2, 3 మాత్రమే
C. 1, 3 మాత్రమే
D. 1, 2, 3

Answer: A

Explanation:

- **వాక్యం 1 సరైనది:** ఈ ప్రణాళికను అమలు చేసే బాధ్యత జాతీయ సహకార అభివృద్ధి సంస్థది (NCDC).
- **వాక్యం 2 సరైనది:** పిఎసిఎస్ (PACS) స్థాయిలో నిల్వ (Storage), సేకరణ (Procurement), ప్రాసెసింగ్ (Processing), ఇతర సదుపాయాలను ఇది సృష్టిస్తుంది.
- **వాక్యం 3 సరైనది కాదు:** ఇది కొత్తగా తెచ్చిన పథకం కాదు. అప్పటికే ఉన్న ఏఐఎఫ్ (AIF), ఏఎంఐ (AMI), ఎస్ఎంఏఎం (SMAM), పీఎంఎఫ్ఎంఈ (PMFME) లాంటి పథకాలను ఒకదానితో ఒకటి అనుసంధానించడం ద్వారా ఈ ప్రణాళిక పనిచేస్తుంది.

Q.12) కింది జతలను పరిశీలించండి:

పథకం (Scheme)	ప్రధాన మద్దతు (Principal Support)
1. ఏఐఎఫ్ (AIF - Agriculture Infrastructure Fund)	వ్యవసాయ మౌలిక సదుపాయాలకు ఆర్థిక సహాయం (Financing), వడ్డీ రాయితీ (Interest subvention)
2. ఏఎంఐ (AMI - Agricultural Marketing Infrastructure)	నిల్వ సదుపాయాల (Storage infrastructure) కోసం మూలధన సబ్సిడీ (Capital subsidy)
3. ఎస్ఎంఏఎం (SMAM - Sub-Mission on Agricultural)	వ్యవసాయ యంత్రాలు (Agricultural machinery), కస్టమ్

Mechanization)	హైరింగ్ కేంద్రాలు (Custom Hiring Centres)
4. పీఎంఎఫ్ఎంఈ (PMFME - PM Formalisation of Micro food processing Enterprises)	సూక్ష్మ ఆహార ప్రాసెసింగ్ సంస్థలు (Micro food-processing enterprises) చట్టబద్ధీకరణ, అభివృద్ధి

పై వాటిలో ఎన్ని జతలు సరిగ్గా సరిపోతాయి?

- A. ఒకటి మాత్రమే
B. రెండు మాత్రమే
C. మూడు మాత్రమే
D. నాలుగు

Answer: D

Explanation:

- **జత 1 సరైనది:** పంట కోత తర్వాత అవసరమైన మౌలిక సదుపాయాలను సృష్టించడానికి ఏఐఎఫ్ (AIF) ఆర్థిక సహాయం, వడ్డీ రాయితీ అందిస్తుంది.
- **జత 2 సరైనది:** ధాన్యం నిల్వ సదుపాయాల నిర్మాణానికి ఏఎంఐ (AMI) బ్యాంక్-ఎండెడ్ మూలధన సబ్సిడీని (Back-ended capital subsidy) ఇస్తుంది.
- **జత 3 సరైనది:** వ్యవసాయానికి అవసరమైన యంత్రాలను కొనుగోలు చేయడానికి, వాటిని అద్దెకు ఇచ్చే కస్టమ్ హైరింగ్ కేంద్రాలను (Custom Hiring Centres) ఏర్పాటు చేయడానికి ఎస్ఎంఏఎం (SMAM) మద్దతు ఇస్తుంది.
- **జత 4 సరైనది:** చిన్న స్థాయిలోని ఆహార ప్రాసెసింగ్ సంస్థలను (Micro food-processing enterprises) లాంఛనప్రాయంగా మార్చడానికి (Formalisation), వాటి ఎదుగుదలకు పీఎంఎఫ్ఎంఈ (PMFME) సహాయపడుతుంది.

Q.13) పట్టణ గనుల తవ్వకం (Urban mining) అనే భావనకు సంబంధించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. మానవులు సృష్టించిన వ్యర్థాల (Human-made waste stocks) నుంచి విలువైన పదార్థాలను వెలికితీయడం ఇందులో ఉంటుంది.
2. ఇది ముడి ఖనిజాలను (Virgin ores) తవ్వితీసే అవసరాన్ని తగ్గిస్తుంది.
3. ఇది కేవలం ఎలక్ట్రానిక్ వ్యర్థాల (Electronic

waste) నుంచి విలువైన లోహాలను (Precious metals) వెలికితీయడానికి మాత్రమే పరిమితం చేయబడింది.

పై వాక్యాలలో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- A. 1, 2 మాత్రమే
- B. 2, 3 మాత్రమే
- C. 1, 3 మాత్రమే
- D. 1, 2, 3

Answer: A

Explanation:

- **వాక్యం 1 సరైనది:** పట్టణ గనుల తవ్వకం (Urban mining) ద్వారా పొడైపోయిన ఎలక్ట్రానిక్స్, వాహనాలు, భవనాలు, ఇతర మానవ నిర్మిత వ్యర్థాల నుంచి ఉపయోగపడే పదార్థాలను వెలికితీస్తారు.
- **వాక్యం 2 సరైనది:** ఇప్పటికే ఉన్న పదార్థాలను రీసైక్లింగ్ (Recycling) చేయడం వల్ల కొత్తగా ముడి ఖనిజాలను భూమి నుంచి తవ్వి తీసి, ప్రాసెస్ చేయాల్సిన అవసరం తగ్గుతుంది.
- **వాక్యం 3 సరైనది కాదు:** పట్టణ గనుల తవ్వకం (Urban mining) కేవలం ఎలక్ట్రానిక్ వ్యర్థాలకు మాత్రమే పరిమితం కాలేదు. ఇది విలువైన (Precious), బేస్ (Base), క్రిటికల్ మినరల్స్ (Critical minerals) కి కూడా వర్తిస్తుంది.

Q.14) భారతదేశ ఇ-వ్యర్థాల (E-waste) చట్టం గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. ఇ-వ్యర్థాల (నిర్వహణ) నిబంధనలు, 2022 (E-Waste Management Rules, 2022) అనేవి ఎక్స్టెండెడ్ ప్రొడ్యూసర్ రెస్పాన్సిబిలిటీ (Extended Producer Responsibility - EPR) విధానం ద్వారా పనిచేస్తాయి.
2. బ్యాటరీ వ్యర్థాల నిర్వహణ నిబంధనలు, 2022 (Battery Waste Management Rules, 2022) ప్రకారం, వ్యర్థ బ్యాటరీలను వేరు చేసిన తర్వాత ల్యాండ్ఫిల్స్లో (Landfills) పారేయడానికి అనుమతి ఉంది.
3. ప్రమాదకర వ్యర్థాల సరిహద్దుల గుండా రవాణాకు (Transboundary movement of hazardous waste) సంబంధించిన బాసెల్ కన్వెన్షన్లో (Basel

Convention) భారతదేశం ఒక భాగస్వామి.

పై వాక్యాలలో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- A. 1 మాత్రమే
- B. 1, 3 మాత్రమే
- C. 2, 3 మాత్రమే
- D. 1, 2, 3

Answer: B

Explanation:

- **వాక్యం 1 సరైనది:** ఈపీఆర్ (EPR) విధానం కింద ఉత్పత్తిదారులు (Producers) తమ రీసైక్లింగ్ బాధ్యతలను తప్పనిసరిగా నెరవేర్చాలి.
- **వాక్యం 2 సరైనది కాదు:** బ్యాటరీ వ్యర్థాల నిర్వహణ నిబంధనలు, 2022 ప్రకారం, వ్యర్థ బ్యాటరీలను ల్యాండ్ఫిల్స్లో వేయడం (Disposal in landfills), అలాగే కాల్చివేయడాన్ని (Incineration) ప్రభుత్వం పూర్తిగా నిషేధించింది.
- **వాక్యం 3 సరైనది:** బాసెల్ కన్వెన్షన్ (Basel Convention) అనేది ప్రమాదకర వ్యర్థాల అంతర్జాతీయ రవాణా, పారవేతన నియంత్రిస్తుంది. ఇందులో భారతదేశం ఒక భాగస్వామి (Party).

Q.15) వైబ్రెంట్ విలేజెస్ ప్రోగ్రామ్ (Vibrant Villages Programme - VVP) గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. VVP-I అనేది ఒక కేంద్ర ప్రాయోజిత పథకం (Centrally Sponsored Scheme), అయితే VVP-II అనేది ఒక కేంద్ర సెక్టార్ పథకం (Central Sector Scheme).
2. VVP-I కింద ఎంపికైన రాష్ట్రం లేదా కేంద్రపాలిత ప్రాంతాన్ని, VVP-II నుంచి పూర్తిగా మినహాయిస్తారు (Excluded).
3. ఈ కార్యక్రమానికి హోం వ్యవహారాల మంత్రిత్వ శాఖ (Ministry of Home Affairs - MHA) నోడల్ మంత్రిత్వ శాఖగా పనిచేస్తుంది.

పై వాక్యాలలో ఎన్ని సరైనవి?

- A. ఒకటి మాత్రమే
- B. రెండు మాత్రమే
- C. మూడు

D. ఏదీ కాదు

Answer: B

Explanation:

- **వాక్యం 1 సరైనది:** VVP-I ని రాష్ట్రాల భాగస్వామ్యంతో కేంద్ర ప్రాయోజిత పథకంగా అమలు చేస్తున్నారు. VVP-II అనేది కేంద్ర సెక్టార్ పథకం. కాబట్టి దీనికి కేంద్రమే పూర్తిగా నిధులు ఇస్తుంది.
- **వాక్యం 2 సరైనది కాదు:** VVP-I కింద ఇప్పటికే కవర్ అయిన ఉత్తర-సరిహద్దు బ్లాక్లను (Northern-border blocks) మాత్రమే మిసహాయిస్తారు. ఒకే రాష్ట్రం లేదా కేంద్రపాలిత ప్రాంతంలోని వేర్వేరు ప్రాంతాలు ఈ రెండు దశల కింద ప్రయోజనం పొందవచ్చు.
- **వాక్యం 3 సరైనది:** ఈ పథకం అమలులో రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు, జిల్లా యంత్రాంగాలు, సరిహద్దు భద్రతా దళాలతో హోం మంత్రిత్వ శాఖ (MHA) సమన్వయం చేసుకుంటుంది.

Q.16) వైబ్రంట్ విలేజెస్ ప్రోగ్రామ్ (Vibrant Villages Programme) అమలు గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. గ్రామ కార్యాచరణ ప్రణాళికలు (Village Action Plans) స్థానిక అవసరాలకు అనుగుణంగా చేయాల్సిన పనులకు మార్గనిర్దేశం చేస్తాయి.
2. క్యాబినెట్ సెక్రటరీ (Cabinet Secretary) అధ్యక్షతన ఉండే ఉన్నతాధికార కమిటీ (High-Powered Committee) పథకం మార్గదర్శకాలను సడలించాలని సిఫార్సు చేయవచ్చు.
3. పథకం శాచురేషన్ (Scheme saturation) అంటే, అర్హత నిబంధనలను (Eligibility conditions) పరిగణనలోకి తీసుకోకుండా ప్రయోజనాలను అందించడం.

పై వాక్యాలలో ఎన్ని సరైనవి?

- A. ఒకటి మాత్రమే
- B. రెండు మాత్రమే
- C. మూడు
- D. ఏదీ కాదు

Answer: B

Explanation:

- **వాక్యం 1 సరైనది:** గ్రామ కార్యాచరణ ప్రణాళికలు (Village Action Plans) గ్రామం, రాష్ట్రం, సరిహద్దుకు సంబంధించిన నిర్దిష్ట పనులను (Interventions) సూచిస్తాయి.
- **వాక్యం 2 సరైనది:** సరిహద్దు గ్రామాల ప్రత్యేక సవాళ్లను పరిష్కరించడానికి, పథకం మార్గదర్శకాలలో (Guideline relaxations) అవసరమైన మార్పులు చేయాలని ఈ కమిటీ సిఫార్సు చేయవచ్చు.
- **వాక్యం 3 సరైనది కాదు:** శాచురేషన్ (Saturation) అంటే అర్హత నిబంధనలను తీసివేయడం కాదు. అప్పటికే ఉన్న నిబంధనల ప్రకారం, అర్హత ఉన్న ప్రతి ఇంటికి పథకం ప్రయోజనాలను అందించడాన్ని శాచురేషన్ అంటారు.

Q.17) ఈసీఎల్జీఎస్ 5.0 (ECLGS 5.0 - Emergency Credit Line Guarantee Scheme) గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. అర్హత ఉన్న రుణగ్రహీతలకు అదనపు క్రెడిట్ను (Additional credit) అందించే సభ్య రుణ సంస్థలకు (Member Lending Institutions - MLIs) ఎన్సీజీటీసీ (NCGTC) గ్యారెంటీ మద్దతును (Guarantee support) అందిస్తుంది.
2. అర్హత ఉన్న ప్రతి కేటగిరీ రుణగ్రహీతకు (Borrower) ఈ పథకం 100% గ్యారెంటీ కవరేజీని అందిస్తుంది.
3. ప్రభుత్వం ఇచ్చే గ్యారెంటీ (Government-backed guarantee) రుణగ్రహీత అప్పు తీర్చాల్సిన బాధ్యతను తొలగిస్తుంది.

పై వాక్యాలలో ఎన్ని సరైనవి?

- A. ఒకటి మాత్రమే
- B. రెండు మాత్రమే
- C. మూడు
- D. ఏదీ కాదు

Answer: A

Explanation:

- **వాక్యం 1 సరైనది:** సభ్య రుణ సంస్థలు (MLIs) ఇచ్చే అర్హత గల రుణాలకు మద్దతు ఇచ్చే గ్యారెంటీ యంత్రాంగాన్ని నేషనల్ క్రెడిట్ గ్యారెంటీ ట్రస్ట్ కంపెనీ (NCGTC) అమలు

చేస్తుంది.

- **వాక్యం 2 సరైనది కాదు:** ఎంఎస్ఎంఈలకు (MSMEs) మాత్రమే 100% కవరేజ్ ఇస్తుంది. అర్హత గల ఇతర సంస్థలు (Non-MSMEs), షెడ్యూల్డ్ ప్యాసింజర్ ఎయిర్లైన్స్కు (Scheduled passenger airlines) 90% మాత్రమే కవరేజ్ ఉంటుంది.
- **వాక్యం 3 సరైనది కాదు:** నిర్ణీత నిబంధనల ప్రకారం రుణదాతను (Lender) మాత్రమే ఈ గ్యారెంటీ రక్షిస్తుంది. ఇది రుణగ్రహీత (Borrower) అప్పును మాఫీ చేయదు. వాళ్ళు అప్పు కచ్చితంగా తీర్చాలి.

Q.18) ఈసీఎల్జీఎస్ 5.0 (ECLGS 5.0 - Emergency Credit Line Guarantee Scheme) గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. ఎంఎస్ఎంఈ (MSME) కాని రుణగ్రహీతలకు (Borrowers) జాబితా చేసిన రంగాల మినహాయింపులు (Sectoral exclusions), ఎంఎస్ఎంఈలకు (MSMEs) వాటంతట అవే వర్తిస్తాయి.
2. ఈసీఎల్జీఎస్ 5.0 (ECLGS 5.0) కింద ఇచ్చే మద్దతును లెక్కించేటప్పుడు, సీజీఎస్ఈ (CGSE) కింద గతంలో పొందిన సహాయాన్ని అధికారులు పరిగణనలోకి తీసుకుంటారు.
3. విమానయాన సంస్థలకు (Airlines) ₹1,000 కోట్ల నుంచి ₹1,500 కోట్ల వరకు సహాయం చేయాలంటే, ప్రమోటర్లు (Promoters) లేదా యజమానులు దానికి తగినట్లుగా ఈక్విటీ వాటాను (Equity contribution) అందించాలి.

పై వాక్యాలలో ఎన్ని సరైనవి?

- A. ఒకటి మాత్రమే
- B. రెండు మాత్రమే
- C. మూడు
- D. ఏదీ కాదు

Answer: B

Explanation:

- **వాక్యం 1 సరైనది కాదు:** అర్హతకు లోబడి అన్ని రంగాలలోని ఎంఎస్ఎంఈలకు (MSMEs) ఈ పథకం కవరేజీని (Coverage) అందిస్తుంది. నిర్దిష్ట

మినహాయింపులు (Specified exclusions) కేవలం ఎంఎస్ఎంఈ కాని రుణగ్రహీతలకు (Non-MSME borrowers) మాత్రమే వర్తిస్తాయి.

- **వాక్యం 2 సరైనది:** సీజీఎస్ఈ (CGSE) కింద ఇప్పటికే పొందిన మొత్తాన్ని తీసివేసి మిగతా సహాయాన్ని మాత్రమే ఇస్తారు. దీనివల్ల ఒకే రకమైన మద్దతు (Overlapping support) రెండుసార్లు రాకుండా అధికారులు నిరోధిస్తారు.
- **వాక్యం 3 సరైనది:** విమానయాన సంస్థలకు (Airlines) ఎక్కువ అర్థిక సహాయం కావాలంటే, ప్రమోటర్లు (Promoters) లేదా యజమానులు దానికి తగినట్లుగా ఈక్విటీ వాటాను (Equity contribution) తీసుకురావాలి.

Q.19) జీఎస్ఎల్వీ-ఎఫ్17/ఈఓఎస్-05 మిషన్ (GSLV-F17/EOS-05 mission) గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. జియోసింక్రోనస్ కక్ష్య (Geosynchronous orbit) నుంచి పనిచేసే భారతదేశపు మొట్టమొదటి ఇమేజింగ్ ఉపగ్రహం (Imaging satellite) ఈఓఎస్-05 (EOS-05).
2. జీఎస్ఎల్వీ-ఎఫ్17 (GSLV-F17) రాకెట్, ఈఓఎస్-05 ఉపగ్రహాన్ని నేరుగా వృత్తాకార జియోస్టేషనరీ కక్ష్యలో (Circular geostationary orbit) ప్రవేశపెట్టింది.
3. జీఎస్ఎల్వీ-ఎఫ్17 అనేది భారతదేశపు 19వ జీఎస్ఎల్వీ (GSLV) ప్రయోగం.
4. జీఎస్ఎల్వీ-ఎఫ్17 మూడవ దశలో (Third stage) క్రయోజెనిక్ ప్రొపల్షన్ (Cryogenic propulsion) వ్యవస్థను ఉపయోగిస్తారు.

పై వాక్యాలలో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- A. 1, 2 మాత్రమే
- B. 1, 3, 4 మాత్రమే
- C. 2, 3, 4 మాత్రమే
- D. 1, 2, 3, 4

Answer: B

Explanation:

- **వాక్యం 1 సరైనది:** జియోసింక్రోనస్ కక్ష్య (Geosynchronous orbit) నుంచి పనిచేసే భారతదేశపు

మొట్టమొదటి ఇమేజింగ్ ఉపగ్రహంగా (Imaging satellite) ఈఓఎస్-05 ను ఇస్రో (ISRO) అభివర్ణించింది.

- **వాక్యం 2 సరైనది కాదు:** ప్రయోగ వాహక నౌక (Launch vehicle) ఈ ఉపగ్రహాన్ని నేరుగా దాని చివరి వృత్తాకార కక్ష్యలోకి పంపలేదు. దాన్ని సబ్-జియోసింక్రోనస్ బదిలీ కక్ష్యలో (Sub-Geosynchronous Transfer Orbit) మాత్రమే ప్రవేశపెట్టింది.
- **వాక్యం 3 సరైనది:** జీఎస్ఎల్వీ-ఎఫ్17 (GSLV-F17) అనేది జీఎస్ఎల్వీ రాకెట్ శ్రేణిలో 19వ ప్రయోగం.
- **వాక్యం 4 సరైనది:** దీని మూడవ దశలో సీయూఎస్15 క్రయోజెనిక్ అప్పర్ స్టేజ్ (CUS15 cryogenic upper stage) ఉంటుంది. ఇది ద్రవ హైడ్రోజన్ (Liquid hydrogen), ద్రవ ఆక్సిజన్ (Liquid oxygen) లను ఉపయోగిస్తుంది.

Q.20) భారతదేశ జనపనార రంగానికి (Jute sector) సంబంధించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. ముడి జనపనార (Raw jute) కనీస మద్దతు ధర (Minimum Support Price - MSP) విధానాన్ని అమలు చేయడానికి భారత జనపనార సంస్థ (Jute Corporation of India - JCI) నోడల్ ఏజెన్సీగా (Nodal agency) పనిచేస్తుంది.
2. జ్యూట్-ఐకేర్ (JUTE-ICARE) పథకం శాస్త్రీయ సాగు (Scientific cultivation), మెరుగైన రెట్టింగ్ పద్ధతులపై (Improved retting techniques) దృష్టి పెడుతుంది.
3. పాట్సన్ (PATSAN) అనేది జనపనార సాగును దాదాపు వాస్తవ సమయంలో (Near-real-time monitoring) పర్యవేక్షించడానికి ఉద్దేశించిన వెబ్ ఆధారిత వేదిక (Web-based platform).
4. జనపనార ప్యాకేజింగ్ సామగ్రి చట్టం (Jute Packaging Materials Act) ప్రకారం, భారతదేశంలో ఉత్పత్తి అయ్యే చక్కెర (Sugar) మొత్తానికి జనపనార ప్యాకేజింగ్ (Jute packaging) తప్పనిసరి.

పై వాక్యాలలో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- A. 1, 2 మాత్రమే

- B. 1, 2, 3 మాత్రమే
C. 2, 3, 4 మాత్రమే
D. 1, 2, 3, 4

Answer: B

Explanation:

- **వాక్యం 1 సరైనది:** మార్కెట్ ధరలు కనీస మద్దతు ధర (MSP) కంటే తగ్గినప్పుడు, జేసీఐ (JCI) రైతుల నుంచి ముడి జనపనారను కొనుగోలు చేస్తుంది.
- **వాక్యం 2 సరైనది:** జ్యూట్-ఐకేర్ (JUTE-ICARE) పథకం శాస్త్రీయ వ్యవసాయం (Scientific farming), ధృవీకరించిన విత్తనాలు (Certified seeds), యాంత్రీకరణ (Mechanisation), మెరుగైన రెట్టింగ్ విధానాలను ప్రోత్సహిస్తుంది.
- **వాక్యం 3 సరైనది:** క్షేత్రస్థాయి పరిశీలనల (Field observations) ద్వారా పాట్సన్ (PATSAN) వేదిక దాదాపు వాస్తవ సమయంలో పర్యవేక్షణ, విశ్లేషణలను (Surveillance and analytics) అందిస్తుంది.
- **వాక్యం 4 సరైనది కాదు:** తప్పనిసరి జనపనార ప్యాకేజింగ్ నిబంధన ఆహార ధాన్యాలకు (Foodgrains) 100% వర్తిస్తుంది. కానీ, ఇది చక్కెర ఉత్పత్తిలో కేవలం 20% శాతానికి మాత్రమే వర్తిస్తుంది, మొత్తం చక్కెరకు కాదు.

Q.21) భారతదేశంలో ఆహార పోషకాల జోడింపు (Food fortification), జీవపోషకాల జోడింపు (Biofortification) గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. ఆహార ప్రాసెసింగ్ (Processing) సమయంలో ఉద్దేశపూర్వకంగా ఆహారంలో సూక్ష్మపోషకాలను (Micronutrients) పెంచడాన్ని ఫుడ్ ఫోర్టిఫికేషన్ (Food fortification) అంటారు.
2. ఉత్పత్తి దశలో (Production stage) పంటల పోషక సాంద్రతను (Nutrient density) బయోఫోర్టిఫికేషన్ (Biofortification) మెరుగుపరుస్తుంది.
3. ఐరన్ (Iron), ఫోలిక్ యాసిడ్ (Folic acid), విటమిన్ బీ12 (Vitamin B12) లను బియ్యానికి జోడించే ఒక పైలట్ కార్యక్రమాన్ని (Pilot programme) భారతదేశం 2019లో

ప్రారంభించింది.

4. బయోఫోర్టిఫికేషన్లో, పంట కోత (Crop harvesting) తర్వాత కూడా మళ్ళీ మళ్ళీ పోషకాలను జోడించాల్సి ఉంటుంది.

పై వాక్యాలలో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- A. 1, 2, 3 మాత్రమే
B. 1, 4 మాత్రమే
C. 2, 3, 4 మాత్రమే
D. 1, 2, 3, 4

Answer: A

Explanation:

- **వాక్యం 1 సరైనది:** ఫుడ్ ఫోర్టిఫికేషన్ (Food fortification) అంటే, ప్రాసెసింగ్ సమయంలో విటమిన్లు (Vitamins), ఖనిజాల (Minerals) లాంటి సూక్ష్మపోషకాలను ఆహారానికి జోడించడం.
- **వాక్యం 2 సరైనది:** సంతానోత్పత్తి (Breeding) లేదా జీవసాంకేతికత (Biotechnology) ద్వారా, ఉత్పత్తి దశలోనే పంటలలో పోషకాల శాతాన్ని బయోఫోర్టిఫికేషన్ మెరుగుపరుస్తుంది.
- **వాక్యం 3 సరైనది:** ఐరన్, ఫోలిక్ యాసిడ్, విటమిన్ బీ12 లను ఉపయోగించి బియ్యానికి పోషకాలను జోడించే పైలట్ కార్యక్రమాన్ని (Pilot programme) ప్రభుత్వం 2019లో ప్రారంభించింది.
- **వాక్యం 4 సరైనది కాదు:** బయోఫోర్టిఫికేషన్లో పంట కోత తర్వాత పోషకాలను అదనంగా జోడించాల్సిన అవసరం లేదు. ఆ పోషక లక్షణం (Nutrient trait) పంట రకంలోనే (Crop variety) సహజంగా అభివృద్ధి చెందుతుంది.

Q.22) గ్లోబల్ ఫిన్టెక్ ఫెస్ట్ 2026 (Global Fintech Fest 2026), భారతదేశ ఫిన్టెక్ పర్యావరణ వ్యవస్థ (Fintech ecosystem) గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. 7వ గ్లోబల్ ఫిన్టెక్ ఫెస్ట్ 2026 ముంబైలో (Mumbai) జరుగుతోంది.
2. ప్రపంచవ్యాప్తంగా జరిగే రియల్ టైమ్ డిజిటల్ లావాదేవీల (Real-time digital transactions) పరిమాణంలో దాదాపు 50% వాటాను యూపీఐ (UPI) నిర్వహిస్తోంది.

3. రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా (RBI) ఆగస్టు 2019లో రెగ్యులేటరీ శాండ్బాక్స్ విధానాన్ని (Regulatory Sandbox framework) ప్రవేశపెట్టింది.

4. ఓఎన్డిసీ (ONDC) కేవలం డిజిటల్ చెల్లింపుల సేవలకు (Digital payment services) మాత్రమే పరిమితం చేయబడింది.

పై వాక్యాలలో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- A. 1, 2, 3 మాత్రమే
B. 1, 4 మాత్రమే
C. 2, 3, 4 మాత్రమే
D. 1, 2, 3, 4

Answer: A

Explanation:

- **వాక్యం 1 సరైనది:** 7వ గ్లోబల్ ఫిన్టెక్ ఫెస్ట్ 2026 సెప్టెంబర్ 8 నుంచి 11 వరకు ముంబైలో జరుగుతోంది.
- **వాక్యం 2 సరైనది:** అందుబాటులో ఉన్న సమాచారం ప్రకారం, ప్రపంచవ్యాప్తంగా జరిగే రియల్ టైమ్ డిజిటల్ లావాదేవీల్లో దాదాపు 50 శాతం వాటాను యూపీఐ (UPI) నిర్వహిస్తోంది.
- **వాక్యం 3 సరైనది:** రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా (RBI) 2019 ఆగస్టులో రెగ్యులేటరీ శాండ్బాక్స్ విధానాన్ని తీసుకువచ్చింది.
- **వాక్యం 4 సరైనది కాదు:** ఓఎన్డిసీ (ONDC) కేవలం డిజిటల్ చెల్లింపులకు మాత్రమే పరిమితం కాలేదు. ఇది ఒక ఓపెన్ డిజిటల్ కామర్స్ నెట్వర్క్ (Open digital commerce network). ఇందులోని ఫైనాన్షియల్ సర్వీసెస్ (Financial services) విభాగం, కొత్త ఫిన్టెక్ (Fintech) ఉత్పత్తులకు అపారమైన అవకాశాలను సృష్టిస్తోంది.

Q.23) పీఎం శ్రీ పాఠశాలల (PM SHRI Schools) గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. పీఎం శ్రీ (PM SHRI) అనేది 2022లో ప్రారంభమైన ఒక కేంద్ర ప్రాయోజిత పథకం (Centrally Sponsored Scheme).
2. ఇప్పటికే ఉన్న 14,500 కంటే ఎక్కువ పాఠశాలలను ఆదర్శ విద్యాసంస్థలుగా (Exemplar institutions) తీర్చిదిద్దడం దీని

లక్ష్యం.

3. మూడు దశల ఛాలెంజ్ విధానం (Three-stage Challenge Mode) ద్వారా అధికారులు పీఎం శ్రీ పాఠశాలలను ఎంపిక చేస్తారు.
4. ఈ పథకం జాతీయ విద్యా విధానం 2020 (National Education Policy 2020) కి అనుగుణంగా ఉంటుంది.

పై వాక్యాలలో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- A. 1, 2, 3 మాత్రమే
- B. 1, 4 మాత్రమే
- C. 2, 3, 4 మాత్రమే
- D. 1, 2, 3, 4

Answer: D

Explanation:

- **వాక్యం 1 సరైనది:** కేంద్ర ప్రాయోజిత పథకంగా పీఎం శ్రీ (PM SHRI) ని ప్రభుత్వం 7 సెప్టెంబర్ 2022న ప్రారంభించింది.
- **వాక్యం 2 సరైనది:** 14,500 కంటే ఎక్కువ ప్రస్తుత పాఠశాలలను ఆదర్శ విద్యాసంస్థలుగా బలోపేతం చేయాలని ఇది లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది.
- **వాక్యం 3 సరైనది:** మూడు దశల ఛాలెంజ్ విధానం ద్వారా పాఠశాలలను అధికారులు ఎంపిక చేస్తారు.
- **వాక్యం 4 సరైనది:** పీఎం శ్రీ పాఠశాలలు జాతీయ విద్యా విధానం 2020 కి అనుగుణంగా పనిచేస్తాయి.

Q.24) భారతదేశంలో పంచాయతీ స్థాయి వాతావరణ చర్యల (Panchayat-level climate action) గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. ఆర్టికల్ 243G (Article 243G) ప్రకారం, ఆర్థిక అభివృద్ధి (Economic development), సామాజిక న్యాయం (Social justice) కోసం పంచాయతీలకు అధికారాలు బదిలీ చేసే హక్కు రాష్ట్ర శాసనసభలకు ఉంటుంది.
2. 11వ షెడ్యూల్లో (Eleventh Schedule) వ్యవసాయం, నీటి నిర్వహణ, సామాజిక అడవుల పెంపకం, గ్రామీణ విద్యుదీకరణ లాంటి అంశాలు ఉన్నాయి.
3. పంచాయతీ స్థాయి వాతావరణ చర్యల కోసం,

గ్రామ పంచాయతీ అభివృద్ధి ప్రణాళిక (Gram Panchayat Development Plan - GPDP) కి బయట పూర్తిగా ఒక కొత్త సంస్థాగత నిర్మాణం (Institutional structure) తప్పనిసరిగా అవసరం.

4. షెడ్యూల్డ్ ప్రాంతాలలో (Scheduled Areas) కమ్యూనిటీ వనరులను (Community resources) రక్షించడంలో గ్రామసభల పాత్రను పెసా (PESA) చట్టం బలోపేతం చేస్తుంది.

పై వాక్యాలలో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- A. 1, 2, 4 మాత్రమే
- B. 1, 3 మాత్రమే
- C. 2, 3, 4 మాత్రమే
- D. 1, 2, 3, 4

Answer: A

Explanation:

- **వాక్యం 1 సరైనది:** ఆర్థిక అభివృద్ధి, సామాజిక న్యాయం కోసం ప్రణాళికలు సిద్ధం చేసేలా పంచాయతీలకు అధికారాలు బదిలీ చేయడానికి ఆర్టికల్ 243G రాష్ట్ర శాసనసభలకు అధికారం ఇస్తుంది.
- **వాక్యం 2 సరైనది:** 11వ షెడ్యూల్లో మొత్తం 29 అంశాలు ఉన్నాయి. అందులో వ్యవసాయం, నీటి నిర్వహణ, సామాజిక అడవుల పెంపకం, తాగునీరు, గ్రామీణ విద్యుదీకరణ, కమ్యూనిటీ ఆస్తులు లాంటి అంశాలు ఉన్నాయి.
- **వాక్యం 3 సరైనది కాదు:** వాతావరణ చర్యల కోసం పంచాయతీలకు ఒక కొత్త నిర్మాణం అవసరం లేదు. ఇప్పటికే ఉన్న గ్రామ పంచాయతీ అభివృద్ధి ప్రణాళికలో (GPDP) వాటిని చేర్చవచ్చు.
- **వాక్యం 4 సరైనది:** షెడ్యూల్డ్ ప్రాంతాలలో కమ్యూనిటీ వనరులను రక్షించడానికి, స్థానిక అభివృద్ధి ప్రణాళికలను ఆమోదించడానికి పెసా (PESA) చట్టం గ్రామసభలకు ఒక ముఖ్యమైన పాత్ర ఇస్తుంది.

Q.25) కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. మొదటి బ్రిక్ సమ్మిట్ (BRIC Summit) జరగడానికి ముందే "బ్రిక్" (BRIC) అనే పదాన్ని కనిపెట్టారు.

2. యెకటెరిన్బర్గ్లో (Yekaterinburg) జరిగిన మొదటి బ్రిక్ సమ్మిట్లో దక్షిణాఫ్రికా (South Africa) ఒక సభ్య దేశంగా పాల్గొంది.
3. జనవరి 2024 లో జరిగిన విస్తరణ కంటే ముందే ఇండోనేషియా (Indonesia) పూర్తి స్థాయి సభ్య దేశంగా చేరింది.

పై వాక్యాలలో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- A. 1 మాత్రమే
- B. 1, 2 మాత్రమే
- C. 2, 3 మాత్రమే
- D. 1, 2, 3

Answer: A

Explanation:

- **వాక్యం 1 సరైనది:** "బ్రిక్" (BRIC) అనే పదాన్ని 2001లో మొదటిసారిగా ఉపయోగించారు. కానీ మొదటి సమ్మిట్ 2009లో జరిగింది.
- **వాక్యం 2 సరైనది కాదు:** 2009లో జరిగిన మొదటి బ్రిక్ సమ్మిట్లో బ్రెజిల్, రష్యా, ఇండియా, చైనా మాత్రమే పాల్గొన్నారు. దక్షిణాఫ్రికా 2011లో మొదటిసారి సభ్య దేశంగా పాల్గొంది. అప్పుడే అది "బ్రిక్స్" (BRICS) గా మారింది.
- **వాక్యం 3 సరైనది కాదు:** ఇండోనేషియా జనవరి 2025లో బ్రిక్స్లో చేరింది.

Q.26) ప్రధాన మంత్రి మత్స్య సంపద యోజన (Pradhan Mantri Matsya Sampada Yojana - PMMSY) గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. సముద్ర (Marine), అంతర్గత మత్స్య సంపద (Inland fisheries) రెండింటినీ ఇది కవర్ చేస్తుంది.
2. పీఎం-ఎంకేఎస్ఎస్వై (PM-MKSSY) అనేది పీఎంఎంఎస్వై (PMMSY) కింద పనిచేసే ఒక కేంద్ర సెక్టార్ ఉప పథకం (Central Sector sub-scheme).
3. జాతీయ మత్స్య డిజిటల్ ప్లాట్‌ఫారమ్ (National Fisheries Digital Platform - NFDP) చట్టబద్ధీకరణకు (Formalisation), సంస్థాగత సేవలను (Institutional services) పొందడానికి

మద్దతు ఇస్తుంది.

4. బయోప్లాక్ టెక్నాలజీ (Biofloc Technology) విధానంలో, చేపల పెంపకానికి ఉపయోగించే మొత్తం నీటిని ఎప్పటికప్పుడు మారుస్తూ ఉండాలి.

పై వాక్యాలలో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- A. 1, 2, 3 మాత్రమే
- B. 1, 4 మాత్రమే
- C. 2, 3, 4 మాత్రమే
- D. 1, 2, 3, 4

Answer: A

Explanation:

- **వాక్యం 1 సరైనది:** సముద్ర మత్స్య సంపద, అంతర్గత మత్స్య సంపద, అలాగే ఆక్వాకల్చర్కు (Aquaculture) ఈ పథకం మద్దతు ఇస్తుంది.
- **వాక్యం 2 సరైనది:** పీఎం-ఎంకేఎస్ఎస్వై (PM-MKSSY) అనేది పీఎంఎంఎస్వై (PMMSY) కింద ఒక కేంద్ర సెక్టార్ ఉప పథకం.
- **వాక్యం 3 సరైనది:** డిజిటల్ గుర్తింపులను అందించడం ద్వారా క్రెడిట్ (Credit), ఇన్సూరెన్స్ (Insurance), ట్రేసబిలిటీ (Traceability) లాంటి ఇతర సేవలను సులభతరం చేయడానికి జాతీయ మత్స్య డిజిటల్ ప్లాట్‌ఫారమ్ (NFDP) ఉపయోగపడుతుంది.
- **వాక్యం 4 సరైనది కాదు:** బయోప్లాక్ వ్యవస్థలలో నీటిని మార్చాల్సిన అవసరం చాలా తక్కువగా ఉంటుంది. ఎందుకంటే, అందులో ఉండే ప్రయోజనకరమైన సూక్ష్మజీవులు (Beneficial microorganisms) నీటిలోని పోషకాలను రీసైకిల్ చేస్తాయి.

Q.27) భారతదేశ వాయు నాణ్యత సూచిక (Air Quality Index - AQI) గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. ఇది ఎనిమిది ప్రధాన కాలుష్య కారకాలను (Pollutants) పరిగణనలోకి తీసుకుంటుంది.
2. అన్ని కాలుష్య కారకాల సగటు పనితీరు (Average performance) తుది ఏకీకృత వర్గాన్ని (AQI category) నిర్ణయిస్తుంది.
3. ఏకీకృత విలువ 301 నుంచి 400 మధ్య ఉంటే, దాన్ని "చాలా దారుణం" (Very Poor) గా వర్గీకరిస్తారు.

పై వాక్యాలలో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- A. 1 మాత్రమే
- B. 1, 3 మాత్రమే
- C. 2, 3 మాత్రమే
- D. 1, 2, 3

Answer: B

Explanation:

- **వాక్యం 1 సరైనది:** ఏక్యూఐ (AQI) ప్రధానంగా ఎనిమిది కాలుష్య కారకాలను పరిగణనలోకి తీసుకుంటుంది. అవి: PM10, PM2.5, నైట్రోజన్ డయాక్సైడ్ (NO₂), సల్ఫర్ డయాక్సైడ్ (SO₂), కార్బన్ మోనాక్సైడ్ (CO), ఓజోన్ (O₃), అమోనియా (NH₃), సీసం (Lead).
- **వాక్యం 2 సరైనది కాదు:** అన్ని కాలుష్య కారకాల సగటును ఏక్యూఐ (AQI) తీసుకోదు. ఈ ఎనిమిదింటిలో ఏ కాలుష్య కారకం ఉప-సూచిక (Sub-index) అత్యంత దారుణంగా ఉంటుందో, అదే ఆ ప్రాంతపు మొత్తం ఏక్యూఐని నిర్ణయిస్తుంది.
- **వాక్యం 3 సరైనది:** ఏక్యూఐ విలువ 301 నుంచి 400 మధ్య ఉంటే అది "చాలా దారుణం" (Very Poor) విభాగంలోకి వస్తుంది.

Q.28) మిషన్ పోషన్ 2.0 (Mission Poshan 2.0) భాగాలకు సంబంధించి కింది వాటిని పరిశీలించండి:

1. పోషన్ అభియాన్ (POSHAN Abhiyaan)
 2. అంగన్వాడీ సేవలు
 3. కౌమారదశ బాలికల పథకం (Scheme for Adolescent Girls)
 4. పీఎం ఈ-డ్రైవ్ పథకం (PM e-DRIVE Scheme)
- పై వాటిలో మిషన్ పోషన్ 2.0 భాగాలు ఏవి?
- A. 1, 2 మాత్రమే
 - B. 1, 2, 3 మాత్రమే
 - C. 2, 3, 4 మాత్రమే
 - D. 1, 2, 3, 4

సమాధానం: (బి) 1, 2, 3 మాత్రమే

వివరణ

- 1, 2, 3 వాక్యాలు సరైనవి: మిషన్ పోషన్ 2.0 లో పోషన్ అభియాన్, అంగన్వాడీ సేవలు, కౌమారదశ బాలికల

పథకాలను అనుసంధానించారు.

నాలుగో వాక్యం సరైనది కాదు: పీఎం ఈ-డ్రైవ్ అనేది ఎలక్ట్రిక్ వాహనాలను ప్రోత్సహించే పథకం. దీనికి పోషకాహార విధానానికి ఎలాంటి సంబంధం లేదు.

Q.29) భారతదేశంలో వెదురుకు సంబంధించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. వెదురును వృక్షశాస్త్రపరంగా 'పోయేసి' (Poaceae) అనే గడ్డి కుటుంబం కింద వర్గీకరించారు.
2. 2017 సవరణ ద్వారా, భారత అటవీ చట్టం 1927 కింద ఉన్న 'చెట్టు' నిర్వచనం నుండి అటవీయేతర భూముల్లో (non-forest land) పెరిగే వెదురును తొలగించారు.
3. ఈ సవరణ తర్వాత, నోటిఫైడ్ అడవుల లోపల ఉన్న వెదురుకు కూడా అటవీ నిబంధనల నుండి పూర్తిగా మినహాయింపు లభించింది.

పై ఇచ్చిన వాక్యాలలో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- A. 1 మాత్రమే
- B. 1, 2 మాత్రమే
- C. 2, 3 మాత్రమే
- D. 1, 2, 3

సమాధానం: (బి) 1, 2 మాత్రమే

వివరణ

- **1వ వాక్యం సరైనది:** వెదురు 'పోయేసి' (Poaceae) అనే గడ్డి కుటుంబానికి చెందిన 'బాంబుసోయిడే' (Bambusoideae) అనే ఉప-కుటుంబానికి చెందింది.
- **2వ వాక్యం సరైనది:** 2017 సవరణ ద్వారా అటవీయేతర భూముల్లో పెరిగే వెదురును చట్టపరమైన 'చెట్టు' నిర్వచనం నుండి మినహాయించారు. ఇది వెదురు కోత, రవాణాను సులభతరం చేసింది.

3వ వాక్యం సరైనది కాదు: ఈ సంస్కరణ ప్రాథమికంగా అటవీ ప్రాంతాల వెలుపల పెరిగే వెదురుకు మాత్రమే వర్తిస్తుంది. నోటిఫైడ్ అడవుల పరిధిలో ఉన్న వెదురుకు ప్రస్తుత అటవీ చట్టాలు వర్తిస్తాయి.

Q.30) పీఎం విశ్వకర్మ పథకానికి సంబంధించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. ఇది 18 సాంప్రదాయ వృత్తులకు వర్తించే సెంట్రల్ సెక్టార్ స్కీమ్.
2. ఇది రెండు విడతలలో పూచీకత్తు లేని ఎంటర్ప్రైజ్ డెవలప్మెంట్ రుణాలను అందిస్తుంది.
3. స్థానిక సంస్థల ధృవీకరణ లేకుండా రిజిస్ట్రేషన్ను కామన్ సర్వీస్ సెంటర్లు నేరుగా ఆమోదిస్తాయి.

పైన ఇచ్చిన వాక్యాలలో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- A. 1 మాత్రమే
- B. 1, 2 మాత్రమే
- C. 2, 3 మాత్రమే
- D. 1, 2, 3

సమాధానం: (బి) 1, 2 మాత్రమే

వివరణ

- **1వ వాక్యం సరైనది:** పీఎం విశ్వకర్మ అనేది గుర్తించిన 18 కుటుంబ-ఆధారిత సాంప్రదాయ వృత్తులను కవర్ చేసే సెంట్రల్ సెక్టార్ స్కీమ్.
- **2వ వాక్యం సరైనది:** ఇది రూ. 3 లక్షల వరకు పూచీకత్తు లేని రుణాలను అందిస్తుంది (మొదటి విడతలో రూ. 1 లక్ష, రెండవ విడతలో రూ. 2 లక్షలు).
- **3వ వాక్యం సరైనది కాదు:** సీఎస్సీ (CSC) ల ద్వారా దరఖాస్తులు సమర్పిస్తారు. కానీ ధృవీకరణ, ఆమోదం ప్రక్రియలో గ్రామ పంచాయతీ లేదా పట్టణ స్థానిక సంస్థ, జిల్లా అమలు కమిటీ (District Implementation Committee), స్క్రీనింగ్ కమిటీల ప్రమేయం ఉంటుంది.

Q.31) భారతదేశ సెమీకండక్టర్ వ్యవస్థకు సంబంధించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. సెమీకండక్టర్ నోడ్స్ (Semiconductor nodes) తయారీ సాంకేతిక పరిజ్ఞానపు తరాలను సూచిస్తాయి.
2. ఏటీఎంపీ (ATMP) అనేది తయారు చేసిన చిప్ల అసెంబ్లింగ్, టెస్టింగ్, మార్కింగ్, ప్యాకేజింగ్ను కలిగి ఉంటుంది.
3. సెమికాన్ 2.0 కేవలం సిలికాన్ ఫ్యాబ్రికేషన్ ప్లాంట్లను స్థాపించడానికి మాత్రమే పరిమితం చేయబడింది.
4. ప్రపంచ సెమీకండక్టర్ చిప్-డిజైన్ సిబ్బందిలో

దాదాపు ఐదవ వంతు భారతదేశంలోనే ఉన్నారు.

పైన ఇచ్చిన వాక్యాలలో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- A. 1, 2 మాత్రమే
- B. 1, 2, 4 మాత్రమే
- C. 2, 3, 4 మాత్రమే
- D. 1, 2, 3, 4

సమాధానం: (బి) 1, 2, 4 మాత్రమే

వివరణ

- **1వ వాక్యం సరైనది:** సెమీకండక్టర్ నోడ్ అనేది చిప్-తయారీ సాంకేతిక పరిజ్ఞానపు తరాలను గుర్తిస్తుంది.
- **2వ వాక్యం సరైనది:** చిప్ల అసెంబ్లింగ్, టెస్టింగ్, మార్కింగ్, ప్యాకేజింగ్లో తుది దశలను ఏటీఎంపీ (ATMP) సూచిస్తుంది.
- **3వ వాక్యం సరైనది కాదు:** సెమికాన్ 2.0 ఆరు ప్రధాన రంగాలను కవర్ చేస్తుంది. అవి డిజైన్, యంత్రాలు-ముడిసరుకు, ఫ్యాబ్లు, ప్యాకేజింగ్, పరిశోధన, వైపుణ్యం.
- **4వ వాక్యం సరైనది:** ప్రపంచ సెమీకండక్టర్ చిప్-డిజైన్ వర్క్ఫోర్స్లో దాదాపు 20% మంది (ఐదవ వంతు) భారతదేశంలో ఉన్నారు.

Q.32) కొత్త యూపీఐ మర్చంట్ డిస్కంట్ రేట్ (MDR) విధానానికి సంబంధించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. బదిలీ చేసిన మొత్తంతో సంబంధం లేకుండా వ్యక్తుల మధ్య జరిగే చెల్లింపులు ఉచితంగానే ఉంటాయి.
2. యూపీఐ ఆటోపే (AutoPay) ద్వారా చేసే ఆటోమేటెడ్ రికరింగ్ పేమెంట్స్కు ఎండీఆర్ (MDR) నుండి మినహాయింపు ఉంటుంది.
3. నెలవారీ యూపీఐ చెల్లింపులలో రూ. 1 లక్ష దాటిన పీ2పీఎం (P2PM) వ్యాపారిని ఒక నెలలోనే వెంటనే సాధారణ పీ2ఎం (P2M) వర్గంలోకి మారుస్తారు.
4. సాధారణ వ్యాపారుల లావాదేవీల కంటే క్యాపిటల్-మార్కెట్ (Capital-market) చెల్లింపులకు తక్కువ ఎండీఆర్ వర్తిస్తుంది.

పైన ఇచ్చిన వాక్యాలలో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- A. 1, 2 మాత్రమే
- B. 1, 2, 4 మాత్రమే

C. 2, 3, 4 మాత్రమే

D. 1, 2, 3, 4

సమాధానం: (బి) 1, 2, 4 మాత్రమే

వివరణ

- 1వ వాక్యం సరైనది: మొత్తంతో సంబంధం లేకుండా వ్యక్తుల మధ్య జరిగే చెల్లింపులు ఉచితంగానే ఉంటాయి.
- 2వ వాక్యం సరైనది: యూపీఐ మాండేట్స్, ఆటోపీ లావాదేవీలకు ఎండిఆర్ నుండి మినహాయింపు ఉంది.
- 3వ వాక్యం సరైనది కాదు: నెలవారీ ఆదాయం వరుసగా మూడు నెలల పాటు రూ. 1 లక్షను దాటినప్పుడు మాత్రమే సాధారణ పీ2ఎం వర్గంలోకి మారుస్తారు.
- 4వ వాక్యం సరైనది: అర్హత ఉన్న సాధారణ పీ2ఎం (P2M) రేటు 0.4% కాగా, క్యాపిటల్-మార్కెట్ లావాదేవీల రేటు 0.02% మాత్రమే.

Q.33) డాప్లర్ వెదర్ రాడార్లకు సంబంధించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. ఇవి వర్షపాతం స్థానం, కదలిక రెండింటినీ గుర్తించగలవు.
2. స్థానికంగా వచ్చే ఉరుములు-మెరుపులను గుర్తించడానికి ఎక్స్-బ్యాండ్ (X-band) రాడార్లు ఉపయోగపడతాయి.
3. లోతైన తీరప్రాంత తుఫానుల పర్యవేక్షణ కోసం ఎస్-బ్యాండ్ (S-band) రాడార్లను ఉపయోగిస్తారు.
4. డాప్లర్ వెదర్ రాడార్లు వాతావరణంలోకి ధ్వని తరంగాలను (sound waves) పంపడం ద్వారా పనిచేస్తాయి.

పైన ఇచ్చిన వాక్యాలలో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- A. 1, 2 మాత్రమే
- B. 1, 2, 3 మాత్రమే
- C. 2, 3, 4 మాత్రమే
- D. 1, 2, 3, 4

సమాధానం: (బి) 1, 2, 3 మాత్రమే

వివరణ

- 1వ వాక్యం సరైనది: డీడబ్ల్యూఆర్లు (DWRs) వర్షపాతాన్ని గుర్తించి, రాడార్ వైపు లేదా రాడార్ కు దూరంగా వాటి కదలికను కొలుస్తాయి.
- 2వ వాక్యం సరైనది: ఎక్స్-బ్యాండ్ రాడార్లు ఉరుములతో

కూడిన స్థానిక వాతావరణ వ్యవస్థలను పర్యవేక్షించడానికి అనుకూలంగా ఉంటాయి.

- 3వ వాక్యం సరైనది: దూర-శ్రేణి (long-range), లోతైన తీరప్రాంత తుఫానుల పర్యవేక్షణకు ఎస్-బ్యాండ్ రాడార్లకు ప్రాధాన్యత ఇస్తారు.
- 4వ వాక్యం సరైనది కాదు: డీడబ్ల్యూఆర్లు రేడియో తరంగాలను పంపుతాయి, ధ్వని తరంగాలను కాదు.

Q.34) పులస (హిల్సా) చేపకు సంబంధించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. ఇది 'క్లూపిడే' (Clupeidae) కుటుంబానికి చెందినది.
2. ఇది 'అనాడ్రోమస్' చేప. ఇది సంతానోత్పత్తి (spawning) కోసం సముద్రం నుండి మంచినీటి నదులలోకి వలస వస్తుంది.
3. ఇది పశ్చిమ బెంగాల్ రాష్ట్ర చేప, బంగ్లాదేశ్ జాతీయ చేప.
4. 'ఐయూసీఎన్ రెడ్ లిస్ట్' లో దీన్ని 'అంతరించిపోతున్న జాతి' గా (Critically Endangered) వర్గీకరించారు.

పైన ఇచ్చిన వాక్యాలలో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- A. 1, 2 మాత్రమే
- B. 1, 2, 3 మాత్రమే
- C. 2, 3, 4 మాత్రమే
- D. 1, 2, 3, 4

సమాధానం: (బి) 1, 2, 3 మాత్రమే

వివరణ

- 1వ వాక్యం సరైనది: పులస 'క్లూపిడే' కుటుంబానికి చెందింది.
- 2వ వాక్యం సరైనది: ఇది గుడ్డు పెట్టడం (సంతానోత్పత్తి) కోసం సముద్రం నుండి మంచినీటి నదులలోకి వలస వస్తుంది.
- 3వ వాక్యం సరైనది: ఇది పశ్చిమ బెంగాల్ రాష్ట్ర చేప, బంగ్లాదేశ్ జాతీయ చేప.
- 4వ వాక్యం సరైనది కాదు: 'ఐయూసీఎన్ రెడ్ లిస్ట్' లో దీనిని 'తక్కువ ఆందోళన కలిగించే జాతి' గా (Least Concern) వర్గీకరించారు.

Q.35) స్వచ్ఛత హి సేవ 2026 కి సంబంధించి కింది వాక్యాలను

పరిశీలించండి:

1. పరిశుభ్రతలో ఉమ్మడి భాగస్వామ్యాన్ని (collective participation) దీని థీమ్ నొక్కి చెబుతుంది.
2. ఇది 'ఘన వ్యర్థాల నిర్వహణ నిబంధనలు, 2026' గురించి అవగాహన కల్పిస్తుంది.
3. పబ్లిక్, కమ్యూనిటీ టాయిలెట్లను అంచనా వేయడానికి ఫేసెస్ (FACES) పారామితులను ఉపయోగిస్తారు.
4. దీనిని గ్రామీణ స్థానిక సంస్థల ద్వారా మాత్రమే అమలు చేస్తారు.

పైన ఇచ్చిన వాక్యాలలో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- A. 1, 2 మాత్రమే
- B. 1, 2, 3 మాత్రమే
- C. 2, 3, 4 మాత్రమే
- D. 1, 2, 3, 4

సమాధానం: (బి) 1, 2, 3 మాత్రమే

వివరణ

- **1వ వాక్యం సరైనది:** దీని థీమ్ "స్వచ్ఛతా మే సహభాగ్ (భాగస్వామ్యం); స్వచ్ఛ భారత్, వికసిత్ భారత్."
- **2వ వాక్యం సరైనది:** ఘన వ్యర్థాల నిర్వహణ నిబంధనలు 2026 కింద భాగస్వామ్య పక్షాల (stakeholders) బాధ్యతలపై ఈ ప్రచారం అవగాహన కల్పిస్తుంది.
- **3వ వాక్యం సరైనది:** ఫేసెస్ (FACES) అంటే ఫంక్షనల్, యాక్సెసిబుల్, క్లీన్, ఎకో-ఫ్రెండ్లీ మరియు సేఫ్ అని అర్థం.
- **4వ వాక్యం సరైనది కాదు:** గ్రామీణ, పట్టణ స్థానిక సంస్థలు, ప్రభుత్వ సంస్థలు, పౌరులు, ఇతర సంస్థలు ఈ ప్రచారంలో పాల్గొంటాయి.

Q.36) ఉమ్మడి పౌర స్వృతికి (Uniform Civil Code)

సంబంధించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. ఆర్టికల్ 44, భారతదేశం అంతటా యూనీసీసీని (UCC) కల్పించడానికి కృషి చేయాలని రాజ్యాన్ని (State) నిర్దేశిస్తుంది.
2. ఆర్టికల్ 44 అనేది ప్రాథమిక హక్కులలో (Fundamental Rights) ఒక భాగం.
3. ఆర్టికల్ 25 మత స్వేచ్ఛను పరిరక్షిస్తుంది.

4. లా కమిషన్ తన 2018 కన్సల్టేషన్ పేపర్లో, వివక్షాపూరిత వ్యక్తిగత చట్టాలను సంస్కరించడానికి మద్దతు ఇచ్చింది.

పైన ఇచ్చిన వాక్యాలలో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- A. 1, 2 మాత్రమే
- B. 1, 3, 4 మాత్రమే
- C. 2, 3, 4 మాత్రమే
- D. 1, 2, 3, 4

సమాధానం: (బి) 1, 3, 4 మాత్రమే

వివరణ

- **1వ వాక్యం సరైనది:** పౌరులందరికీ యూనీసీసీని కల్పించాలనే రాజ్యాంగ లక్ష్యం ఆర్టికల్ 44 లో ఉంది.
- **2వ వాక్యం సరైనది కాదు:** ఆర్టికల్ 44 అనేది ఒక ఆదేశిక సూత్రం. దీనిని న్యాయస్థానాల ద్వారా అమలు చేయలేము (non-justiciable).
- **3వ వాక్యం సరైనది:** ఆర్టికల్ 25 అంతరాత్మ, మత స్వేచ్ఛకు హామీ ఇస్తుంది.
- **4వ వాక్యం సరైనది:** లింగ న్యాయాన్ని నిర్ధారించడానికి, వ్యక్తిగత చట్టాల లోపలే సంస్కరణలు తీసుకురావాలని లా కమిషన్ మొగ్గుచూపింది.

Q.37) అమెరికా శాంక్షనింగ్ రిప్యా అండ్ ఇరాన్ యాక్ట్, 2026 కి

సంబంధించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. రిప్యా ఇంధనాన్ని భారీగా కొనుగోలు చేసే నిర్దిష్ట దేశాల నుండి వచ్చే దిగుమతులపై ఇది 100% వరకు టారిఫ్లను అనుమతిస్తుంది.
2. రిప్యా ముడి చమురును దిగుమతి చేసుకునే ప్రతి దేశానికీ ఇది దానంతటదే (automatically) వర్తిస్తుంది.
3. దీని టారిఫ్లు, ఇప్పటికే వర్తించే ఇతర అమెరికా సుంకాలకు అదనంగా విధించవచ్చు.
4. అధ్యక్షుడి మినహాయింపు (presidential waiver) పొందాలంటే, అమెరికా కాంగ్రెస్కు లిఖితపూర్వక ధృవీకరణ (written certification) ఇవ్వడం అవసరం.

పైన ఇచ్చిన వాక్యాలలో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- A. 1, 2 మాత్రమే
- B. 1, 3, 4 మాత్రమే

C. 2, 3, 4 మాత్రమే

D. 1, 2, 3, 4

సమాధానం: (బి) 1, 3, 4 మాత్రమే

వివరణ

- **1వ వాక్యం సరైనది:** నిర్దేశించిన షరతులు నెరవేర్చే దేశాల వస్తువులపై 100% వరకు టారిఫ్‌లను ఈ చట్టం అనుమతిస్తుంది.
- **2వ వాక్యం సరైనది కాదు:** ఇది ప్రధాన దిగుమతిదారులు, ఆంక్షల ఉల్లంఘనకు సహకరించే ప్రముఖ దేశాలపై మాత్రమే దృష్టి పెడుతుంది.
- **3వ వాక్యం సరైనది:** ఇప్పటికే వర్తించే ఇతర సుంకాలకు ఈ టారిఫ్ అదనంగా ఉంటుంది.
- **4వ వాక్యం సరైనది:** అధ్యక్షుడు జాతీయ ప్రయోజనాలకు సంబంధించిన దృవీకరణ, వివరణాత్మక నివేదికను కాంగ్రెస్‌కు సమర్పించాలి.

Q.38) ఇండియా సినీ హబ్‌కు సంబంధించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. దీనిని నేషనల్ ఫిల్మ్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా (NFDC) నిర్వహిస్తోంది.
2. ఇది సినిమా షూటింగ్ అనుమతులు, ఫిల్మ్ వీసా దరఖాస్తులను సులభతరం చేస్తుంది.
3. ఇది అధికారిక అంతర్జాతీయ సహ-నిర్మాణాల (co-productions) గురించి సమాచారాన్ని అందిస్తుంది.
4. దీని సేవలు కేవలం విదేశీ చిత్రనిర్మాతలకు మాత్రమే పరిమితం చేయబడ్డాయి.

పైన ఇచ్చిన వాక్యాలలో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- A. 1, 2 మాత్రమే
- B. 1, 2, 3 మాత్రమే
- C. 2, 3, 4 మాత్రమే
- D. 1, 2, 3, 4

సమాధానం: (బి) 1, 2, 3 మాత్రమే

వివరణ

- **1వ వాక్యం సరైనది:** ఎన్ఎఫ్డీసీ (NFDC) ఇండియా సినీ హబ్‌ను నిర్వహిస్తోంది.
- **2వ వాక్యం సరైనది:** ఇది సినిమా షూటింగ్ అనుమతులు, ఫిల్మ్ వీసా దరఖాస్తులను సులభతరం చేస్తుంది.

- **3వ వాక్యం సరైనది:** ఈ పోర్టల్ సహ-నిర్మాణ దరఖాస్తులను ప్రాసెస్ చేస్తుంది. అలాగే ఒప్పందాల (treaty) మార్గదర్శకాలను అందిస్తుంది.

- **4వ వాక్యం సరైనది కాదు:** ఇది దేశీయ, అంతర్జాతీయ చిత్రనిర్మాతలు ఇద్దరికీ సేవలు అందిస్తుంది.

Q.39) ప్రపంచ పర్యాటక దినోత్సవానికి సంబంధించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. దీనిని ప్రతి సంవత్సరం సెప్టెంబర్ 27న జరుపుకుంటారు.
2. 1970లో యుఎన్‌డబ్ల్యూటీఓ (UNWTO) చట్టాలను ఆమోదించిన దానికి గుర్తుగా దీనిని జరుపుకుంటారు.
3. ఇది మొదటిసారిగా 1980లో జరిగింది.
4. దీని 2026 థీమ్ డిజిటల్ టెక్నాలజీ, ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్‌పై (AI) దృష్టి సారించింది.

పైన ఇచ్చిన వాక్యాలలో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- A. 1, 2 మాత్రమే
- B. 1, 2, 3 మాత్రమే
- C. 2, 3, 4 మాత్రమే
- D. 1, 2, 3, 4

సమాధానం: (డి) 1, 2, 3, 4

వివరణ

- **1వ వాక్యం సరైనది:** ప్రపంచ పర్యాటక దినోత్సవాన్ని సెప్టెంబర్ 27న జరుపుకుంటారు.
- **2వ వాక్యం సరైనది:** 1970లో యుఎన్‌డబ్ల్యూటీఓ చట్టాలను ఆమోదించిన దానికి గుర్తుగా దీనిని జరుపుకుంటారు.
- **3వ వాక్యం సరైనది:** ఇది మొదటిసారిగా 1980లో ప్రారంభమైంది.
- **4వ వాక్యం సరైనది:** 2026 థీమ్ "పర్యాటక రంగాన్ని పునరుద్ధరించే" చేయడానికి డిజిటల్ ఎజెండా, కృత్రిమ మేధస్సు."

Q.40) భారతదేశ నదుల అనుసంధాన కార్యక్రమానికి సంబంధించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. జాతీయ దృక్పథ ప్రణాళికను (National

Perspective Plan) 1980లో రూపొందించారు.

2. ఇది హిమాలయ విభాగం కింద 14 లింకులను, ద్వీపకల్ప విభాగం కింద 16 లింకులను గుర్తించింది.
 3. జాతీయ జల అభివృద్ధి సంస్థ (NWDA) ను 1982లో ఏర్పాటు చేశారు.
 4. ఈ కార్యక్రమం కేవలం జలవిద్యుత్ ఉత్పత్తికి మాత్రమే పరిమితం చేయబడింది.
- పైన ఇచ్చిన వాక్యాలలో ఏది/ఏవి సరైనవి?
- A. 1, 2 మాత్రమే
 - B. 1, 2, 3 మాత్రమే
 - C. 2, 3, 4 మాత్రమే
 - D. 1, 2, 3, 4

సమాధానం: (బి) 1, 2, 3 మాత్రమే

వివరణ

- **1వ వాక్యం సరైనది:** జాతీయ దృక్పథ ప్రణాళికను 1980లో రూపొందించారు.
- **2వ వాక్యం సరైనది:** ఇది మొత్తం 30 లింకులను గుర్తించింది (14 హిమాలయ, 16 ద్వీపకల్ప లింకులు).
- **3వ వాక్యం సరైనది:** నదుల అనుసంధాన సాధ్యసాధ్యాలను అధ్యయనం చేయడానికి ఎన్డబ్ల్యూడీఏ (NWDA) ను 1982లో స్థాపించారు.

Q.41) పాలీమెటాలిక్ నోడ్యూల్స్‌కు (polymetallic nodules)

సంబంధించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. వీటిలో నికెల్, కోబాల్ట్, మాంగనీస్, రాగి ఉంటాయి.
2. లోతైన సముద్ర గర్భంలో ఒక స్ఫటికాకార కేంద్రకం (crystalline nucleus) చుట్టూ ఇవి ఏర్పడతాయి.
3. సెంట్రల్ ఇండియన్ ఓషన్ బేసిన్ (Central Indian Ocean Basin) ఇవి లభించే ఒక ముఖ్యమైన ప్రాంతం.
4. తీరప్రాంత దేశాల 'ప్రత్యేక ఆర్థిక మండలాల' (EEZ) లోపల మాత్రమే ఇవి లభిస్తాయి.

పైన ఇచ్చిన వాక్యాలలో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- A. 1, 2 మాత్రమే
- B. 1, 2, 3 మాత్రమే

- C. 2, 3, 4 మాత్రమే
- D. 1, 2, 3, 4

సమాధానం: (బి) 1, 2, 3 మాత్రమే

వివరణ

- **1వ వాక్యం సరైనది:** పాలీమెటాలిక్ నోడ్యూల్స్‌లో నికెల్, కోబాల్ట్, మాంగనీస్, రాగి, రేర్-ఎర్త్ మూలకాలు ఉంటాయి.
- **2వ వాక్యం సరైనది:** లోతైన సముద్రగర్భంలో ఒక కేంద్రకం చుట్టూ జరిగే స్ఫటికీకరణ (crystallisation) ద్వారా ఇవి ఏర్పడతాయి.
- **3వ వాక్యం సరైనది:** సెంట్రల్ ఇండియన్ ఓషన్ బేసిన్ అనేది నోడ్యూల్స్ ఉన్న ఒక ముఖ్యమైన ప్రాంతం.
- **4వ వాక్యం సరైనది కాదు:** జాతీయ అధికార పరిధికి అవల ఉన్న అంతర్జాతీయ సముద్రగర్భంలో (international seabed) కూడా నోడ్యూల్స్ లభిస్తాయి.

Q.42) భారతదేశంలో లాటరీలకు సంబంధించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. ప్రభుత్వాలు నిర్వహించే లాటరీలు యూనియన్ లిస్ట్ (Union List) కిందకు వస్తాయి.
2. బెట్టింగ్, గ్యాంబ్లింగ్ స్టేట్ లిస్ట్ (State List) కిందకు వస్తాయి.
3. లాటరీల (నియంత్రణ) చట్టం, 1998 ని ఉల్లంఘించే లాటరీలను నిషేధించే అధికారం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఉంది.

పైన ఇచ్చిన వాక్యాలలో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- A. 1, 2 మాత్రమే
- B. 2, 3 మాత్రమే
- C. 1, 3 మాత్రమే
- D. 1, 2, 3

సమాధానం: (డి) 1, 2, 3

వివరణ:

- **1వ వాక్యం సరైనది:** యూనియన్ లిస్ట్‌లోని ఎంట్రీ 40 కింద కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు నిర్వహించే లాటరీలు వస్తాయి.
- **2వ వాక్యం సరైనది:** స్టేట్ లిస్ట్‌లోని ఎంట్రీ 34 కింద బెట్టింగ్, గ్యాంబ్లింగ్ వస్తాయి.
- **3వ వాక్యం సరైనది:** చట్టబద్ధమైన నిబంధనలను

ఉల్లంఘించే లాటరీలను సెక్షన్ 6 కింద కేంద్ర ప్రభుత్వం నిషేధించవచ్చు.

Q.43) కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. అధికారికంగా బడికి వెళ్లని 15 సంవత్సరాలు, అంతకంటే ఎక్కువ వయస్సు ఉన్న పెద్దలను ప్రధానంగా ఉల్లాస్ (ULLAS) లక్ష్యంగా చేసుకుంటుంది.
2. 2026-27 నాటికి సార్వత్రిక పునాది అక్షరాస్యత, సంఖ్యాజ్ఞానాన్ని నిపుణ్ భారత్ లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది.
3. అర్హత కలిగిన ₹7.5 లక్షల వరకు ఉన్న విద్యార్థులకు పీఎం విద్యాలక్ష్మి 75% ప్రభుత్వ క్రెడిట్ గ్యారంటీని అందిస్తుంది.
4. పీఎం శ్రీ (PM SHRI) అనేది ప్రత్యేకంగా ప్రైవేట్ యాజమాన్యంలోని కొత్త పాఠశాలలను నిర్మించడానికి ఉద్దేశించబడింది.

పైన ఇచ్చిన వాక్యాలలో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- A. 1, 2 మాత్రమే
- B. 1, 2, 3 మాత్రమే
- C. 2, 3, 4 మాత్రమే
- D. 1, 2, 3, 4

సమాధానం: (బి) 1, 2, 3 మాత్రమే

వివరణ

- **1వ వాక్యం సరైనది:** పాఠశాల విద్యను కోల్పోయిన 15 ఏళ్లు, అంతకంటే ఎక్కువ వయస్సు ఉన్న వయోజనులను ఉల్లాస్ కవర్ చేస్తుంది.
- **2వ వాక్యం సరైనది:** నిపుణ్ భారత్ 2026-27 నాటికి అందరికీ పునాది అక్షరాస్యత, సంఖ్యాజ్ఞానాన్ని సాధించాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది.
- **3వ వాక్యం సరైనది:** పీఎం విద్యాలక్ష్మి అర్హత కలిగిన ₹7.5 లక్షల రుణాలకు 75% క్రెడిట్ గ్యారంటీని ఇస్తుంది.
- **4వ వాక్యం సరైనది కాదు:** పీఎం శ్రీ ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యంలో నడుస్తున్న ప్రాథమిక, మాధ్యమిక, సీనియర్-సెకండరీ పాఠశాలలను ఆదర్శ సంస్థలుగా బలోపేతం చేస్తుంది.

Q.44) భారతదేశంలో సైబర్ మోసాల ముప్పుకు సంబంధించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. ఇంటర్నెట్ వాడని వారితో పోలిస్తే, ఆన్లైన్

వినియోగం ఎక్కువగా ఉన్నవారు ఎక్కువ స్కామ్ ముప్పును నివేదించారు.

2. సర్వే చేసిన సైబర్క్రైమ్ బాధితుల్లో ఆర్థిక మోసం అతిపెద్ద విభాగంగా ఉంది.
3. అధికారిక విద్య లేని ప్రతివాదులకు మాత్రమే ఆర్థిక మోసాలు పరిమితమయ్యాయని అధ్యయనం కనుగొంది.
4. సైబర్ మోసగాళ్లు తమ మోసాలను నిజమైనవిగా నమ్మించడానికి తరచుగా సంస్థల విశ్వసనీయతను, వ్యక్తిగత సంబంధాలను ఉపయోగిస్తారు.

పైన ఇచ్చిన వాక్యాలలో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- A. 1, 2 మాత్రమే
- B. 1, 2, 4 మాత్రమే
- C. 2, 3, 4 మాత్రమే
- D. 1, 2, 3, 4

సమాధానం: (బి) 1, 2, 4 మాత్రమే

వివరణ

- **1వ వాక్యం సరైనది:** ఇంటర్నెట్ వినియోగించని వారిలో 19% ముప్పు ఉంటే, ఇంటర్నెట్ను ఎక్కువగా వినియోగించే వారిలో 46% కంటే ఎక్కువ మంది ఓ మోస్తరు లేదా అత్యధిక స్కామ్ ముప్పును నివేదించారు.
- **2వ వాక్యం సరైనది:** సర్వేలో సైబర్ నేరాల బాధితుల్లో 54% ఆర్థిక మోసాలే ఉన్నాయి.
- **3వ వాక్యం సరైనది కాదు:** అధికారిక విద్య లేని వారితో పోలిస్తే కళాశాల పట్టభద్రులు (college graduates) ఎక్కువ ఆర్థిక మోసాలకు గురైనట్లు నివేదించారు.
- **4వ వాక్యం సరైనది:** భయం, నమ్మకం, అత్యవసరాలను ఉపయోగించుకోవడానికి మోసగాళ్లు బ్యాంకులు, పోలీసులు, స్నేహితులు, డెలివరీ సేవల పేరుతో మోసం చేస్తారు.

APPSC MCQs

Q.45) ప్రశ్న. కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. సంజీవని కార్యక్రమం మారుమూల గిరిజన ప్రాంతాల్లో వైద్య సంరక్షణను మెరుగుపరచడానికి ఉద్దేశించినది.
2. 'ఆదివాసితల్లి బాట' అనేది రోడ్డు కనెక్టివిటీకి సంబంధించినది.
3. కాఫీ సాగును లక్ష ఎకరాలకు విస్తరించాలని ప్రతిపాదించారు.

పైన ఇచ్చిన వాక్యాలలో ఏవి సరైనవి?

- A. 1, 2 మాత్రమే
- B. 2, 3 మాత్రమే
- C. 1, 3 మాత్రమే
- D. 1, 2, 3

సమాధానం: (d) 1, 2, 3

వివరణ:

- సంజీవని కార్యక్రమం గిరిజన ఆరోగ్యంపై దృష్టి పెడుతుంది, ఆదివాసితల్లి బాట రోడ్డు సౌకర్యాలను మెరుగుపరుస్తుంది, కాఫీ సాగును అదనంగా లక్ష ఎకరాలకు విస్తరించాలని ప్రతిపాదించారు. కాబట్టి ఇచ్చిన అన్ని వాక్యాలూ సరైనవే.

Q.46) బ్యాటరీ ఎనర్జీ స్టోరేజ్ సిస్టమ్స్ (BESS) కు సంబంధించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. ఇవి మిగులు విద్యుత్ను తర్వాత వాడుకోవడం కోసం నిల్వ చేయగలవు.
2. ఇవి పునరుత్పాదక శక్తి ఉత్పత్తిలో వచ్చే హెచ్చుతగ్గులను నిర్వహించడంలో సహాయపడతాయి.
3. ఇవి కేవలం శిలాజ ఇంధనాల (Fossil fuels) నుండి మాత్రమే విద్యుత్ను ఉత్పత్తి చేస్తాయి.

పైన ఇచ్చిన వాక్యాలలో ఏవి సరైనవి?

- A. 1 మాత్రమే
- B. 1, 2 మాత్రమే

- C. 2, 3 మాత్రమే
- D. 1, 2, 3

సమాధానం: (b) 1, 2 మాత్రమే

వివరణ:

- **వాక్యం 1 సరైనది:** BESS విద్యుత్తును నిల్వ చేస్తుంది, డిమాండ్ పెరిగినప్పుడు విడుదల చేస్తుంది.
- **వాక్యం 2 సరైనది:** సౌర, పవన శక్తి ఉత్పత్తిలో వచ్చే వ్యత్యాసాలను సమతుల్యం చేయడానికి ఇది సహాయపడుతుంది.
- **వాక్యం 3 తప్పు:** స్టోరేజ్ సిస్టమ్ కేవలం శిలాజ ఇంధనాల నుండి విద్యుత్ను ఉత్పత్తి చేయదు; అది వివిధ వనరుల నుండి స్వీకరించిన విద్యుత్ను మాత్రమే నిల్వ చేస్తుంది.

Q.47) క్లోరోక్విన్ కు సంబంధించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. దీనిని మలేరియా నిర్వహణలో ఉపయోగిస్తారు.
2. దీనికి 'నారో థెరప్యూటిక్ ఇండెక్స్' (తక్కువ చికిత్సా సూచిక) ఉంటుంది.
3. ఒకే వయసున్న పిల్లలందరికీ దీని మోతాదును సాధారణీకరించి (ఒకేలా) ఇవ్వవచ్చు.

పైన ఇచ్చిన వాక్యాలలో ఏవి సరైనవి?

- A. 1 మాత్రమే
- B. 1, 2 మాత్రమే
- C. 2, 3 మాత్రమే
- D. 1, 2, 3

సమాధానం: (b) 1, 2 మాత్రమే

వివరణ:

- **వాక్యం 1 సరైనది:** వైద్య మార్గదర్శకాలు, పరాన్నజీవి సున్నితత్వానికి లోబడి, మలేరియా నిర్వహణలో క్లోరోక్విన్ను ఉపయోగిస్తారు.
- **వాక్యం 2 సరైనది:** దీని నారో థెరప్యూటిక్ ఇండెక్స్ అంటే, ప్రభావవంతమైన మోతాదుకు మరియు విషపూరిత మోతాదుకు మధ్య మార్గదర్శి (వ్యత్యాసం) చాలా తక్కువగా ఉంటుందని అర్థం.
- **వాక్యం 3 తప్పు:** శరీర బరువు, ఆరోగ్యం, పోషణ, ఇతర వ్యక్తిగత అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకుని మాత్రమే మోతాదును నిర్ణయించాలి; దీన్ని పిల్లలందరికీ ఒకేలా ఇవ్వలేము.

Q.48) పోలవరం ఎడమ ప్రధాన కాలువకు సంబంధించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. ఇది గోదావరి నది నుండి నీటిని ఉత్తరాంధ్ర వైపు తీసుకువెళుతుంది.
2. ఇది కేవలం పారిశ్రామిక నీటి సరఫరా కోసం మాత్రమే ఉద్దేశించబడింది.
3. దీనిని ఉత్తరాంధ్ర సుజల స్రవంతితో అనుసంధానం చేయాలని ప్రతిపాదించారు.

పైన ఇచ్చిన వాక్యాలలో ఏవి సరైనవి?

- A. 1 మాత్రమే
- B. 1, 3 మాత్రమే
- C. 2, 3 మాత్రమే
- D. 1, 2, 3

సమాధానం: (b) 1, 3 మాత్రమే

వివరణ:

- **వాక్యం 1 సరైనది:** ఈ కాలువ గోదావరి జలాలను ఉత్తరాంధ్ర వైపు తీసుకువెళుతుంది.
- **వాక్యం 2 తప్పు:** ఇది సాగునీరు, తాగునీరు, పారిశ్రామిక అవసరాలను తీరుస్తుంది. కేవలం పరిశ్రమల కోసం మాత్రమే కాదు.
- **వాక్యం 3 సరైనది:** ఈ కాలువను 'ఉత్తరాంధ్ర సుజల స్రవంతి' తో అనుసంధానం చేయాలని ప్రభుత్వం ప్రతిపాదిస్తోంది.

Q.49) ఇస్రో సెమీ-క్రయోజెనిక్ ఇంజిన్ పవర్ హెడ్ టెస్ట్ ఆర్టికల్ కు (PHTA) సంబంధించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. థ్రస్ట్ చాంబర్ మినహా మిగతా ఇంజిన్ వ్యవస్థలన్నీ ఇందులో ఉంటాయి.
2. తొమ్మిదవ హాట్ టెస్ట్ మొత్తం 35 సెకన్ల పాటు పూర్తి స్థాయి ఆపరేటింగ్ లెవల్ ను నిర్వహించింది.
3. తక్కువ-పీడన స్టార్ట్ ట్యాంక్ నుండి మధ్యస్థ-పీడన రన్ ట్యాంక్ కు ప్రొపెల్లెంట్ సరఫరాను మార్చడాన్ని ఈ పరీక్ష ధృవీకరించింది.

పైన ఇచ్చిన వాక్యాలలో ఎన్ని సరైనవి?

- A. ఒకటి మాత్రమే
- B. రెండు మాత్రమే
- C. అన్నీ (మూడు)

D. ఏదీ కాదు

సమాధానం: (b) రెండు మాత్రమే

వివరణ:

- **వాక్యం 1 మరియు 3 సరైనవి.**
- **వాక్యం 2 తప్పు:** మొత్తం పరీక్ష 35 సెకన్ల పాటు కొనసాగింది, అయితే పూర్తి స్థాయిలో ఆపరేషన్ కేవలం 5 సెకన్ల పాటు మాత్రమే జరిగింది.

Q.50) పీఎం-కుసుమ్ (PM-KUSUM) కి సంబంధించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. కాంపోనెంట్ A వికేంద్రీకృత గ్రిడ్-అనుసంధాన పునరుత్పాదక-విద్యుత్ ప్లాంట్లకు మద్దతు ఇస్తుంది.
2. కాంపోనెంట్ B విద్యుత్ గ్రిడ్ లేని ప్రాంతాలలో స్వతంత్ర (Standalone) సౌర వ్యవసాయ పంపులకు మద్దతు ఇస్తుంది.
3. కాంపోనెంట్ C లో వ్యక్తిగత పంపుల సోలరైజేషన్ మరియు ఫీడర్-లెవల్ సోలరైజేషన్ రెండూ ఉన్నాయి.

పైన ఇచ్చిన వాక్యాలలో ఏవి సరైనవి?

- A. 1, 2 మాత్రమే
- B. 2, 3 మాత్రమే
- C. 1, 3 మాత్రమే
- D. 1, 2, 3

సమాధానం: (d) 1, 2, 3

వివరణ:

- **వాక్యం 1 సరైనది:** కాంపోనెంట్ A గ్రిడ్ తో అనుసంధానించబడిన వికేంద్రీకృత పునరుత్పాదక ఇంధన ప్లాంట్లకు మద్దతు ఇస్తుంది.
- **వాక్యం 2 సరైనది:** కాంపోనెంట్ B విద్యుత్ గ్రిడ్ లేని ప్రాంతాలలో స్వతంత్ర సౌర పంపులను లక్ష్యంగా చేసుకుంటుంది.
- **వాక్యం 3 సరైనది:** కాంపోనెంట్ C గ్రిడ్-అనుసంధాన వ్యక్తిగత పంపుల సోలరైజేషన్, వ్యవసాయ ఫీడర్ల సోలరైజేషన్.. రెండింటినీ కవర్ చేస్తుంది.

Q.51) ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణల మధ్య కృష్ణా జలాల పంపిణీకి సంబంధించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. కృష్ణా జలాల వివాదాల ట్రిబ్యునల్-I ఉమ్మడి

ఆంధ్రప్రదేశ్ కోసం 811 టీఎంసీల నీటిని నిర్ధారించింది.

2. రాష్ట్ర విభజన తర్వాత ఆంధ్రప్రదేశ్కు 512 టీఎంసీలు, తెలంగాణకు 299 టీఎంసీలు కేటాయించినట్లు నివేదికలో పేర్కొన్నారు.
3. అందుబాటులో ఉన్న నీటిని 50:50 నిష్పత్తిలో సమానంగా పంచుకోవడాన్ని ఆంధ్రప్రదేశ్ సమర్థిస్తోంది.
4. TMC-ft అనేది నీటి పరిమాణాన్ని (Volume) కొలవడానికి ఉపయోగించే కొలమానం.

పైన ఇచ్చిన వాక్యాలలో ఏవి సరైనవి?

- A. 1, 3 మాత్రమే
- B. 1, 2, 4 మాత్రమే
- C. 2, 3, 4 మాత్రమే
- D. 1, 2, 3, 4

సమాధానం: (b) 1, 2, 4 మాత్రమే

వివరణ:

- **వాక్యం 1 సరైనది:** 1976 లో ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ వాటాను 811 టీఎంసీలుగా KWDT-I నిర్ధారించింది.
- **వాక్యం 2 సరైనది:** రాష్ట్ర విభజన తర్వాత ఆంధ్రప్రదేశ్కు 512 టీఎంసీలు, తెలంగాణకు 299 టీఎంసీలు పంపిణీ చేస్తున్నట్లు నివేదిక పేర్కొంది.
- **వాక్యం 3 తప్పు:** తెలంగాణ 50:50 నిష్పత్తిని డిమాండ్ చేస్తుండగా, ఆంధ్రప్రదేశ్ మాత్రం 66:34 ఫార్ములాను కొనసాగించాలని కోరుతోంది.
- **వాక్యం 4 సరైనది:** TMC-ft అనేది నీటి పరిమాణాన్ని సూచించే యూనిట్; ఒక TMC-ft అంటే ఒక బిలియన్ క్యూబిక్ ఫీట్.

Q.52) టీటీడీ బోర్డు ఇటీవల తీసుకున్న నిర్ణయాలకు సంబంధించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. తిరుమలలో సహజ కారణాలతో మరణించే భక్తుల కోసం ₹2 లక్షల జీవిత బీమా సౌకర్యాన్ని టీటీడీ ఆమోదించింది.
2. భక్తుల ప్రమాద బీమాను ₹3 లక్షల నుంచి ₹10 లక్షలకు పెంచింది.
3. ప్రతిపాదిత బయోగ్యాస్ ప్లాంట్.. అన్నప్రసాదం కేంద్రాలు, క్యాంటీన్లు, హోటళ్ల నుంచి వచ్చే ఆహార

వ్యర్థాలను ఉపయోగిస్తుంది.

4. బయోగ్యాస్ ప్లాంట్ నిర్వహణ (Operation and maintenance) బాధ్యతలను జీపీఎస్ రెన్యూవబుల్స్ (GPS Renewables) కు అప్పగిస్తారు.

పైన ఇచ్చిన వాక్యాలలో ఏవి సరైనవి?

- A. 1, 2 మాత్రమే
- B. 1, 2, 3 మాత్రమే
- C. 3, 4 మాత్రమే
- D. 1, 2, 3, 4

సమాధానం: (d) 1, 2, 3, 4

వివరణ:

- **వాక్యం 1 సరైనది:** తిరుమలలో సహజ కారణాలతో మరణించే భక్తులకు టీటీడీ ₹2 లక్షల జీవిత బీమాను ఆమోదించింది.
- **వాక్యం 2 సరైనది:** ప్రమాద బీమాను ₹3 లక్షల నుంచి ₹10 లక్షలకు పెంచింది.
- **వాక్యం 3 సరైనది:** అన్నప్రసాదం కేంద్రాలు, క్యాంటీన్లు, హోటళ్లలో ఉత్పత్తి అయ్యే ఆహార వ్యర్థాలను ఈ బయోగ్యాస్ ప్లాంట్ ఉపయోగిస్తుంది.
- **వాక్యం 4 సరైనది:** ప్లాంట్ నిర్వహణ, ఆపరేషన్ బాధ్యతలను ₹2.80 కోట్ల ఖర్చుతో జీపీఎస్ రెన్యూవబుల్స్ సంస్థకు అప్పగిస్తారు.

Q.53) ఈ క్రింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. ఫైటోప్లాంక్టన్ వృద్ధికి సూచికగా క్లోరోఫిల్-ఎ సాంద్రతను ఉపయోగిస్తారు.
2. సముద్ర ఉపరితల గాలుల గురించి స్కాటెరోమీటర్ సమాచారాన్ని అందిస్తుంది.
3. మధ్య, తూర్పు భూమధ్యరేఖా పసిఫిక్ ప్రాంతంలో ఎల్ నిన్ సాధారణంగా పోషకాలు అధికంగా ఉండే అప్ వెల్లింగ్ ను బలోపేతం చేస్తుంది.

పైన ఇచ్చిన వాక్యాలలో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- A. 1, 2 మాత్రమే
- B. 2, 3 మాత్రమే
- C. 1, 3 మాత్రమే
- D. 1, 2, 3

సమాధానం: (a) 1, 2 మాత్రమే

వివరణ

- **ఒకటో వాక్యం సరైనది:** క్లోరోఫిల్-ఎ అనేది కిరణజన్య సంయోగక్రియ జరిపే వర్ణద్రవ్యం. ఫైటోప్లాంక్టన్ ఎంత మొత్తంలో ఉందో అంచనా వేయడానికి దీనిని ఉపయోగిస్తారు.
- **రెండో వాక్యం సరైనది:** సముద్ర ఉపరితలంపై గాలుల వేగాన్ని, దిశను గుర్తించడానికి స్కాటెరోమీటర్ పరిశీలనలు సహాయపడతాయి.
- **మూడో వాక్యం సరైనది కాదు:** బలహీనమైన అప్ వెల్లింగ్, సముద్రపు పై పొరలలో మార్పుల వల్ల ఉపరితల జలాలకు పోషకాల సరఫరాను ఎల్ నినో సాధారణంగా తగ్గిస్తుంది.

Q.54) ఇండియన్ గౌర్ గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. దీని శాస్త్రీయ నామం బాస్ గౌరస్.
2. ఇది ఒక శాకాహార అడవి జంతువు.
3. వన్యప్రాణి (సంరక్షణ) చట్టం, 1972లోని షెడ్యూల్ I లో దీనిని చేర్చారు.
4. సైట్స్ (CITES) ఒప్పందం ప్రకారం దీని అంతర్జాతీయ వాణిజ్యంపై ఎటువంటి ఆంక్షలు లేవు.

పైన ఇచ్చిన వాక్యాలలో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- A. 1, 2 మాత్రమే
- B. 1, 2, 3 మాత్రమే
- C. 3, 4 మాత్రమే
- D. 1, 2, 3, 4

సమాధానం: (బి) 1, 2, 3 మాత్రమే

వివరణ

- **ఒకటో వాక్యం సరైనది:** ఇండియన్ గౌర్ శాస్త్రీయ నామం బాస్ గౌరస్.
- **రెండో వాక్యం సరైనది:** ఇది గడ్డి, ఆకులు, చిగుళ్లు, పండ్లను తినే అడవి శాకాహారి.
- **మూడో వాక్యం సరైనది:** వన్యప్రాణి (సంరక్షణ) చట్టం, 1972లోని షెడ్యూల్ I కింద గౌర్కు అత్యున్నత రక్షణ ఉంది.
- **నాలుగో వాక్యం సరైనది కాదు:** గౌర్ను సైట్స్ (CITES) ఆపెండిక్స్ I లో చేర్చారు. కాబట్టి, దీని అంతర్జాతీయ వాణిజ్యంపై కఠినమైన ఆంక్షలు ఉంటాయి.

Q.55) భారతదేశంలో గిరిజన పాలనకు సంబంధించి కింది

వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. అస్సాం, మేఘాలయ, త్రిపుర, మిజోరం రాష్ట్రాలు మినహా మిగిలిన రాష్ట్రాలలోని షెడ్యూల్డ్ ప్రాంతాల పాలన గురించి ఐదవ షెడ్యూల్ వివరిస్తుంది.
2. పెసా (PESA) చట్టం పంచాయతీలకు సంబంధించిన నిబంధనలను తగిన మార్పులతో షెడ్యూల్డ్ ప్రాంతాలకు విస్తరిస్తుంది.
3. షెడ్యూల్డ్ తెగల విద్యా, ఆర్థిక ప్రయోజనాలను పెంపొందించాలని ఆర్టికల్ 46 ప్రభుత్వాన్ని నిర్దేశిస్తుంది.

పైన ఇచ్చిన వాక్యాలలో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- A. 1, 2 మాత్రమే
- B. 2, 3 మాత్రమే
- C. 1, 3 మాత్రమే
- D. 1, 2, 3

సమాధానం: (డి) 1, 2, 3

వివరణ

- **ఒకటో వాక్యం సరైనది:** చాలా రాష్ట్రాలలోని షెడ్యూల్డ్ ప్రాంతాలను ఐదవ షెడ్యూల్ కింద నిర్వహిస్తారు. అస్సాం, మేఘాలయ, త్రిపుర, మిజోరం రాష్ట్రాలలోని గిరిజన ప్రాంతాలను ప్రధానంగా ఆరవ షెడ్యూల్ (Sixth Schedule) కింద నిర్వహిస్తారు.
- **రెండో వాక్యం సరైనది:** గిరిజన ఆచారాలను, గ్రామసభ అధికారాలను గుర్తిస్తూ, రాజ్యాంగంలోని పార్ట్ IX ను 1996 పెసా చట్టం ఐదవ షెడ్యూల్ ప్రాంతాలకు విస్తరిస్తుంది.
- **మూడో వాక్యం సరైనది:** ఆర్టికల్ 46 అనేది ఒక ఆదేశిక సూత్రం. ఇది షెడ్యూల్డ్ కులాలు, షెడ్యూల్డ్ తెగలు, బలహీన వర్గాల విద్యా, ఆర్థిక ప్రయోజనాలపై ప్రత్యేక దృష్టి సారించాలని తెలుపుతుంది.

Q.56) తిరుమలలో ఇటీవల చేపట్టిన కార్యక్రమాల గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. పిల్ గ్రీమ్ ఎక్స్ పీరియన్స్ సెంటర్ వైకుంఠం క్యూ కాంప్లెక్స్ లో ఉంది.
2. మొత్తం 32 ఎలక్ట్రిక్ బస్సులను కేవలం రిలయన్స్ ఫౌండేషన్ మాత్రమే విరాళంగా ఇచ్చింది.
3. శ్రీ వేంకటేశ్వర మ్యూజియంలో తిరుమల

ఏడుకొండల 3D మోడళ్లు, స్వామికి సంబంధించిన ఆభరణాలు ఉన్నాయి.

4. శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామి వివాహ వేడుకలను ప్రదర్శించడానికి మ్యూజియంలో ఏఐ (AI-generated) ప్రెజెంటేషన్ను ఉపయోగిస్తారు.

పైన ఇచ్చిన వాక్యాలలో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- A. 1, 2 మాత్రమే
B. 1, 3, 4 మాత్రమే
C. 2, 3, 4 మాత్రమే
D. 1, 2, 3, 4

సమాధానం: (బి) 1, 3, 4 మాత్రమే

వివరణ:

- **ఒకటో వాక్యం సరైనది:** పిల్గ్రిమ్ ఎక్స్పీరియన్స్ సెంటర్ను వైకుంఠం క్యూ కాంప్లెక్స్లో ఏర్పాటు చేశారు.
- **రెండో వాక్యం సరైనది కాదు:** రిలయన్స్ ఫౌండేషన్ 25 బస్సులను, భారత్ బయోటెక్ ఏడు బస్సులను విరాళంగా ఇచ్చాయి.
- **మూడో వాక్యం సరైనది:** మ్యూజియంలో ఏడుకొండల 3D మోడల్, శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామికి సంబంధించిన కిరీటాలు, ఆభరణాల నమూనాలు ఉన్నాయి.
- **నాలుగో వాక్యం సరైనది:** విశాలమైన తెరపై (panoramic screen) శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామి వివాహ వేడుకలను ఏఐ (AI-generated) వీడియో ద్వారా ప్రదర్శిస్తారు.

Q.57) పాన్-ఐఐటీ సమ్మిట్ 2026కి సంబంధించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. ఈ సదస్సును ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం నిర్వహిస్తోంది.
2. ఐఐటీ డైరెక్టర్ల సదస్సులో సాంకేతిక బదిలీ, సెంటర్స్ ఆఫ్ ఎక్సలెన్స్ గురించి చర్చిస్తారు.
3. వెంచర్ క్యాపిటలిస్టులు ప్రతిపాదిత పాన్-ఐఐటీ అమరావతి వెంచర్ ఫండ్ను పరిశీలిస్తారు.
4. ఈ సదస్సు కేవలం అంతరిక్ష, రక్షణ సాంకేతికతలకు మాత్రమే పరిమితం.

పైన ఇచ్చిన వాక్యాలలో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- A. 1, 2 మాత్రమే
B. 1, 2, 3 మాత్రమే
C. 2, 3, 4 మాత్రమే

- D. 1, 2, 3, 4

సమాధానం: (బి) 1, 2, 3 మాత్రమే

వివరణ

- **ఒకటో వాక్యం సరైనది:** ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ఈ సదస్సును నిర్వహిస్తోంది.
- **రెండో వాక్యం సరైనది:** ఈ అంశాలను ఐఐటీ డైరెక్టర్ల సదస్సులో చర్చిస్తారు.
- **మూడో వాక్యం సరైనది:** ప్రతిపాదిత వెంచర్ ఫండ్ను పెట్టుబడిదారులు, ఫ్యామిలీ ఆఫీసులు పరిశీలిస్తాయి.
- **నాలుగో వాక్యం సరైనది కాదు:** ఈ సదస్సు ఇంధనం, ఆరోగ్య సంరక్షణ, వ్యవసాయం, నీరు, అంతరిక్షం, రక్షణ రంగాలతో సహా అనేక రంగాలను కవర్ చేస్తుంది.

Q.58) ప్రతిపాదిత దుగరాజపట్నం షిప్యార్డ్కు సంబంధించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. దీనికి 'యాంకర్ షిప్యార్డ్' గా మజాగాన్ డాక్ షిప్బిల్డింగ్ లిమిటెడ్ (MDL) ఎంపికైంది.
2. ఎన్ఎస్ఐ-ఏపీ (NSHIP-AP) సంస్థలో ఆంధ్రప్రదేశ్ మారిటైమ్ బోర్డ్, విశాఖపట్నం పోర్ట్ అథారిటీలకు ఉమ్మడి యాజమాన్యం ఉంది.
3. ప్రతిపాదిత యార్డ్ కేవలం నావికాదళ యుద్ధ నౌకలను మాత్రమే తయారు చేస్తుంది.
4. ఈ ప్రాజెక్టు నౌకా నిర్మాణ అభివృద్ధి పథకంతో (Shipbuilding Development Scheme) అనుసంధానించబడి ఉంది.

పైన ఇచ్చిన వాక్యాలలో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- A. 1, 2 మాత్రమే
B. 1, 2, 4 మాత్రమే
C. 2, 3, 4 మాత్రమే
D. 1, 2, 3, 4

సమాధానం: (బి) 1, 2, 4 మాత్రమే

వివరణ

- **1వ వాక్యం సరైనది:** ఎన్ఎస్ఐ-ఏపీ ఈ క్లస్టర్ కోసం ఎండిఎల్ను యాంకర్ షిప్యార్డ్గా ఎంపిక చేసింది.
- **2వ వాక్యం సరైనది:** ఈ స్పెషల్ పర్పస్ వెహికల్ (SPV) లో రెండు సంస్థలకు సమాన వాటా ఉంది.
- **3వ వాక్యం సరైనది కాదు:** ఈ యార్డులో ట్యాంకర్లు, బల్క్ క్యారియర్లు, కంటైనర్ షిప్లు, ఎల్ఎన్జీ (LNG)

క్యారియర్ల వంటి వాణిజ్య నౌకలను (merchant vessels) నిర్మిస్తారు.

- **4వ వాక్యం సరైనది:** ఈ క్లస్టర్ కేంద్ర ప్రభుత్వ నౌకా నిర్మాణ అభివృద్ధి పథకం పరిధిలోకి వస్తుంది.

Q.59) ఆంధ్రప్రదేశ్ స్టేట్ హ్యాండ్ బుక్ ఆఫ్ యూత్ అపర్చునిటీకి సంబంధించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. ఇది ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని మొత్తం 26 జిల్లాలను అంచనా వేస్తుంది.
2. ఇది భాగస్వామ్యం, అవకాశం, పని, విద్య, సన్నద్ధత ఆధారంగా జిల్లాలను విశ్లేషిస్తుంది.
3. విశాఖపట్నం రాష్ట్రంలోనే అత్యధిక యూత్ పవర్ (YouthPOWER) స్కోర్ ను నమోదు చేసింది.
4. విశాఖపట్నంలోని కార్మికులలో సగానికి పైగా రెగ్యులర్ వేతన ఉద్యోగాలు చేస్తున్నారు.

పైన ఇచ్చిన వాక్యాలలో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- A. 1, 2 మాత్రమే
- B. 1, 2, 3 మాత్రమే
- C. 2, 3, 4 మాత్రమే
- D. 1, 2, 3, 4

సమాధానం: (డి) 1, 2, 3, 4

వివరణ

- **1వ వాక్యం సరైనది:** ఈ హ్యాండ్ బుక్ ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని మొత్తం 26 జిల్లాలను అంచనా వేస్తుంది.
- **2వ వాక్యం సరైనది:** దీని ఐదు ప్రమాణాలు.. భాగస్వామ్యం, అవకాశం, పని, విద్య, సన్నద్ధత లేదా నైపుణ్యం.
- **3వ వాక్యం సరైనది:** 55 యూత్ పవర్ స్కోర్ తో విశాఖపట్నం మొదటి స్థానంలో నిలిచింది.
- **4వ వాక్యం సరైనది:** విశాఖపట్నంలోని దాదాపు 60% మంది కార్మికులు రెగ్యులర్ వేతన ఉద్యోగాలు చేస్తున్నారు.

Q.60) పెనుకొండలో బయటపడిన శాసనానికి సంబంధించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. ఇది ఒకటో బుక్కరాయల (Bukka Raya I) పాలనా కాలానికి చెందినది.
2. దీనిని పురాతన కన్నడ-తెలుగు లిపిలో రాశారు.
3. అనంతరసు చిక్క ఒడయార్ ఒక శివలింగాన్ని

ప్రతిష్ఠించినట్లు ఇది నమోదు చేసింది.

4. ఈ సంఘటన క్రీ.శ. 1363 నాగ పంచమి రోజున జరిగినట్లు ఇది తెలుపుతోంది.

పైన ఇచ్చిన వాక్యాలలో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- A. 1, 2 మాత్రమే
- B. 2, 3, 4 మాత్రమే
- C. 1, 3, 4 మాత్రమే
- D. 1, 2, 3, 4

సమాధానం: (డి) 1, 2, 3, 4

వివరణ

- **1వ వాక్యం సరైనది:** ఈ శాసనం విజయనగర పాలకుడు ఒకటో బుక్కరాయల కాలానికి చెందినది.
- **2వ వాక్యం సరైనది:** దీనిని పురాతన కన్నడ-తెలుగు లిపిలో చెక్కారు.
- **3వ వాక్యం సరైనది:** అనంతరసు చిక్క ఒడయార్ శివలింగాన్ని ప్రతిష్ఠించినట్లు ఇది స్పష్టం చేస్తోంది.
- **4వ వాక్యం సరైనది:** ఈ కార్యక్రమం క్రీ.శ. 1363 జూలై 16న, నాగ పంచమి రోజున జరిగింది.

Q.61) సొసైటీ ఫర్ సోషల్ ఆడిట్ అకౌంటబిలిటీ అండ్ ట్రాన్స్ పరెన్సీ ఆఫ్ ఆంధ్రప్రదేశ్ (SSAAT) కి సంబంధించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. స్కిచ్ గోల్డ్ అవార్డు అందుకున్న దేశంలోనే తొలి రాష్ట్ర సోషల్ ఆడిట్ సంస్థగా ఇది గుర్తింపు పొందింది.
2. ఇది ఆడిట్ ఫలితాలను గ్రామసభలు, పబ్లిక్ హియరింగ్స్ ముందు ఉంచుతుంది.
3. ఇది పబ్లిక్ కార్యకలాపాల లైవ్ స్ట్రీమింగ్ ను ప్రవేశపెట్టింది.
4. దీని సోషల్ ఆడిట్ నివేదికలు కేవలం ప్రభుత్వ అంతర్గత సమాచారానికి మాత్రమే పరిమితం చేయబడ్డాయి.

పైన ఇచ్చిన వాక్యాలలో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- A. 1, 2 మాత్రమే
- B. 2, 3, 4 మాత్రమే
- C. 1, 2, 3 మాత్రమే
- D. 1, 2, 3, 4

సమాధానం: (సి) 1, 2, 3 మాత్రమే

వివరణ

- **1వ వాక్యం సరైనది:** స్కాచ్ గోల్డ్ అవార్డు అందుకున్న దేశంలోనే తొలి రాష్ట్ర సోషల్ ఆడిట్ సంస్థగా ఎస్ఎస్ఎపిటి (SSAAT) నిలిచింది.
- **2వ వాక్యం సరైనది:** ఆడిట్ ఫలితాలను గ్రామసభలు, పబ్లిక్ హియరింగ్ల ముందు ఉంచుతారు.
- **3వ వాక్యం సరైనది:** పబ్లిక్ కార్యకలాపాల లైవ్స్ట్రీమింగ్ను ఎస్ఎస్ఎపిటి ప్రవేశపెట్టింది.
- **4వ వాక్యం సరైనది కాదు:** ప్రజలందరికీ సులభంగా అందుబాటులో ఉంచేందుకు సోషల్ ఆడిట్ నివేదికలను డిజిటలైజ్ చేస్తున్నారు. కాబట్టి అవి కేవలం ప్రభుత్వానికి మాత్రమే పరిమితం కాలేదు.

Q.62) ప్రతిపాదిత ఫులికాట్ సరస్సు ఫిషింగ్-జోన్ యంత్రాంగానికి సంబంధించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. తాటి చెట్లతో ఏర్పాటు చేసిన సరిహద్దు గుర్తుల స్థానంలో జీపీఎస్-ఆధారిత (GPS-based) ట్రాకింగ్ను ఇది ప్రతిపాదిస్తోంది.
2. ఎన్సీసీఆర్ (NCCR) సంస్థ ఫిషింగ్ జోన్ల కోసం డిజిటల్ కోఆర్డినేట్లను (digital coordinates) ఏర్పాటు చేయవచ్చు.
3. మోటరైజ్డ్ చేపల పడవలను మాత్రమే ఈ వ్యవస్థ కింద చేరుస్తారు.
4. సరిహద్దు ఉల్లంఘనలు రెండు రాష్ట్రాల్లోని మెరైన్ పోలీస్ కంట్రోల్ రూమ్లకు అలర్ట్లను పంపుతాయి.

పైన ఇచ్చిన వాక్యాలలో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- A. 1, 2 మాత్రమే
- B. 1, 2, 4 మాత్రమే
- C. 2, 3, 4 మాత్రమే
- D. 1, 2, 3, 4

సమాధానం: (బి) 1, 2, 4 మాత్రమే

వివరణ

- **1వ వాక్యం సరైనది:** సాంప్రదాయక తాటి చెట్ల గుర్తుల స్థానంలో జీపీఎస్ ఆధారిత సరిహద్దులను ఏర్పాటు

చేయాలని ఈ ప్రతిపాదన సూచిస్తోంది.

- **2వ వాక్యం సరైనది:** ఎన్సీసీఆర్ (NCCR) వంటి ఏజెన్సీ కచ్చితమైన డిజిటల్ కోఆర్డినేట్లను (digital coordinates) నిర్ణయించవచ్చు.
- **3వ వాక్యం సరైనది కాదు:** మోటరైజ్డ్, సాంప్రదాయ పడవలు రెండింటికీ ట్రాన్స్పాండర్లను (transponders) అమర్చాలని ప్రతిపాదించారు.
- **4వ వాక్యం సరైనది:** సరిహద్దును సమీపిస్తున్నా లేదా దాటుతున్నా తిరువళ్లూరు, తిరుపతిలోని మెరైన్ పోలీస్ కంట్రోల్ రూమ్లకు సమాచారం వెళ్తుంది.

Q.63) వాల్మీకి గుహలకు సంబంధించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. ఇవి ఆంధ్రప్రదేశ్లోని గుత్తి కోట సమీపంలో ఉన్నాయి.
2. వీటిలోని స్టాలగ్మైట్స్ గత వాతావరణాన్ని అధ్యయనం చేయడానికి ఉపయోగపడే ఆధారాలను భద్రపరిచాయి.
3. కొన్ని సున్నపురాయి నిర్మాణాలు తబలా లేదా గంటను పోలిన శబ్దాలను ఉత్పత్తి చేస్తాయి.
4. ఇవి పశ్చిమ కనుమలలో (Western Ghats) ఉన్నాయి.

పైన ఇచ్చిన వాక్యాలలో ఏది/ఏవి సరైనవి?

- A. 1, 2 మాత్రమే
- B. 1, 2, 3 మాత్రమే
- C. 2, 3, 4 మాత్రమే
- D. 1, 2, 3, 4

సమాధానం: (బి) 1, 2, 3 మాత్రమే

వివరణ

- 1, 2, 3 వాక్యాలు సరైనవి.
- 4వ వాక్యం సరైనది కాదు. ఎందుకంటే ఈ గుహలు రాయలసీమలో ఎర్రమల కొండల సమీపంలో ఉన్నాయి.